

SUN
Δ 2

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΚΑΙ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΥΤΗΣ.**

Σ. Γ. Τ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1874.

662

Δα

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΚΑΙ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΥΤΗΣ

ΥΠΟ

Σ. Γ. Τ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

1874.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΤΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗ ΠΟΛΙΣ
ΤΗΣ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΗΣ ΜΟΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΜΙΤΥΛΗΝΗ

ΤΗΝ ΜΙΚΡΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ο ΓΡΑΨΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἡ παντελής ἔλλειψις ἱστορίας τῆς νήσου Λέσβου ὁ-
μέραι ἐπαισθητὴ καθισταμένη με προέτρεψε νὰ προβῶ εἰς
δημοσίευσιν ἱστορικῶν καὶ τοπογραφικῶν τινῶν σημειώσεων,
ἅς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν αὐτῇ διαμονῆς μου συνέλεξα.
Ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ πλήν τῶν περὶ Λέσβου εἰδήσεων τοῦ
σοφοῦ Γερμανοῦ Πλενίου εὕρηται καὶ ὅσον οἶόν τε ἀκριβὲς πε-
ριγραφὴ τῆς σημερινῆς κατάστατος τῆς Νήσου ἣν ἀναγκαι-
οτάτην θεωρῶ ἤδη μάλιστα ὅτε τῶν ξένων τινὲς οὐ παύονται
δυστυχῶς ἀπὸ τινὸς σφαλερὰς καὶ γελοιωδεστάτης εἰδήσεως
περὶ τῆς Νήσου ταύτης ἐχθρικῶς διαδίδοντες.

Τὴν συλλογὴν ταύτην προορίζων ἰδίως διὰ τοὺς φίλους
συμπατριώτας μου θέλω θεωρῆ-ει ἐμουτὸν εὐτυχῇ ἐὰν ἀξιο-
θῶ καὶ εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν μόνον νὰ εὐαρεστήσω. Εὐχομαι δὲ
ἀπὸ καρδίας μέσης ὅπως τὸ δοκίμιον τοῦτο χρησιμεύσῃ ὡς
μικρά τις καὶ ἀσθενὴς νύξις πρὸς τοὺς δυναμένους τῶν πα-

β'.

τριωτῶν ἵνα ὑπὸ τῆς ἐν πολλοῖς σφαλερᾷς πρωτοπειρίας μου
ἐπωρελῶς ἐρεθιζόμενοι διασαφηνίσωσι πλεῖστ' ἄλλ' ἄγνωστα
τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀφορῶντα.

*Εἴγραφον ἐν Βατούσῃ τῆς Λέσβου τῇ 13 Αὐγούστου 1874.

Σ. Γ. ΤΑΞΗΣ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ.

ΑΡΧΑΙΑ, ΜΕΣΗ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑ.

Καθ' ὅσον ἀπὸ τῶν διηγήσεων ἀρχαίων τινῶν συγγραφέων (1) δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, οἱ πρῶτοι ἐπὶ τῆς Λέσβου κατοικήσαντες ἦσαν Πελασγοὶ ὑπὸ Ξάνθου τινὸς υἱοῦ Τριόπου, τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν, εἰς αὐτὴν ὁδηγηθέντες· τούτους ὕστερον, μετὰ γενεὰς ἐπτά ἀπὸ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμοῦ, διεδέξαντο ἄλλοι τινες ἄποικοι, Μάχαρες καλούμενοι, οἷς ἀκολούθως προσετέθησαν Κάρες καὶ Τυρρῆνοί· ἐκ δὲ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Λέσβου καὶ ἡ νῆσος, Πελασγία καὶ Ἴσσα πρότερον καλουμένη, ἔλαβε τὴν ἄχρι νῦν σωζομένην κλησιν. Οἱ λαοὶ οὗτοι χρόνους πολλοὺς ἰδιοτρόπως ἐν αὐτῇ διαβιώσαντες, οὐδὲν ἀγαθὸν καὶ γενναῖον οὐδ' ἑαυτοῖς, οὐδὲ τῇ νήσῳ ἐν γένει διεπράξαντο, καθὰ οἱ ἀνωτέρω συγγραφεῖς ἀποφαίνονται (2).

1) Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου, Στράβωνος, Πλινίου κλπῶν.

2) Τὴν πάλαι ποτὲ ὑπαρξίν τῶν Πελασγῶν ἐν τῇ Λέσβῳ πιθανολογεῖ κατὰ τοὺς σημερινούς ἀρχαιολόγους, τὸ ἀποκλειστικῶς Πελασγικὸν τῆς Λαρίσσης ὄνομα (Λάρισσος ἢ Λάρσο, ὡς παρὰ τοῖς πολλοῖς νῦν τῶν Λεσβίων) διότι, κατ' αὐτοὺς, ὅπου Πελασγοὶ ἐκεῖ μόνον καὶ Λάρισσαι, πρωτεύουσαι τούτων

Μετὰ δὲ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, ἦτοί το 1113 π. Χ. ἀρχηγοὶ τινες τῆς τῶν Αἰολέων φυλῆς, ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου πρὸς τὴν Λέσβον καὶ τὰ κατέναντι αὐτῆς παράλια τῆς Μικρασίας μετὰ πλήθους ὀπαδῶν μεταναστεύσαντες, τὰς λαμπράς καὶ ὠραίας, ὡς ὁ Στράβων λέγει, Αἰολικὰς ἐκείνας πόλεις ἀναδεικνύουσι, τὰς μὲν ἐκ βάθρων κτίζοντες, τὰς δὲ ὀχυρωτάτας καὶ μεγαλοπρεπεῖς καθιστῶντες, μετὰ φρουρίων, λιμένων καὶ ἀκροπόλεων, ὡς τὰς ἐφεξῆς πέντε: τὴν Ἀντισσαν πρὸς δυσμὰς, τὴν Μιτυλήνην (3) πρὸς ἀνατολάς, τὴν

πόλεις· περὶ ὧν καὶ ὁ Στράβων εἰς βιβλ. ΙΧ 440 λέγει τὰ ἐξῆς αἰεὶ Λέσβον κατὰ τὴν ἐν Μηθύμῃ ὁδὸν ἀπὸ Μιτυλήνης, εἰς διάστημα 50 σταδίων, εὐρίσκονται Λαρισσαῖαι πέτραι (ἐρείπια βέβαια ἀρχαιοτάτης πελασγικῆς πόλεως). Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὴν θέσιν «Περάδου» τοῦ χωρίου τῆς Ἀγρας εὐρισκόμενα σπουδαῖα πελασγικὰ ἔργα, οὐχὶ μικρά εἰσι μαρτύρια, ἅτινα ἄπορον ἡμῖν πῶς τῆς προσοχῆς οὕτω τῶν ἀνωτέρω διέφυγον. Οἱ δὲ Μάκαρες (ἐξ ὧν βεβαίως καὶ τὰ κατὰ τὸ ἔμβασμα τοῦ κόλπου τῆς Καλλονῆς καλούμενα νῦν Μάκαρα) ἦσαν σύντροφοι καὶ ὀπαδοὶ Μακαρέως τινὸς υἱοῦ Κρινάκου, τὸν ὁποῖον παραδέχονται τινες καὶ ὡς τὸν πρῶτον τῆς Λέσβου οἰκιστὴν, ἐξάγοντες τοῦτο ἐκ τινων σκοτεινῶν τοῦ Ὀμήρου χωρίων ἄλλοι δὲ, οὖς καὶ ὁ τὴν Λεσβιάδα γράψας Κύριος Σ. Ἀναγνώστης ἀκολουθεῖ, ὅτι ὁ Κρινακίδης οὗτος Μάκαρ ἢ Μακαρεὺς ἦν διάφορος ἄλλου τινὸς μυθολογουμένου Μακαρέως, ὡς καὶ ἄλλοι ἄλλα, ἅτινα μόνῃ ἀκριβοῦς ἐρευνα καὶ μελέτη δεινοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀνδρὸς δύναται νὰ διευκρινήσῃ.

3) Ἡ Μιτυλήνη ὡς ἰσχυρὰ καὶ πολυανθρωποτέρα ἀνέκαθεν ἦν ἀπασῶν τῶν πόλεων τῆς Λέσβου πρωτεύουσα· διὸ καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἱστορικῶν τῆς νήσου ἂν καὶ εἰς ὅλας ὁμοῦ τὰς πόλεις αὐτῆς πολλάκις ἀναφέρωνται, κυρίως ὅμως εἰς τὴν κρατοῦσαν τῆς Λέσβου πολιτείαν τῶν Μιτυληναίων ἀνήκουσι· ταύτης τὰ δημόσια κτίρια καὶ ὁ διπλοῦς λιμὴν (βόρειος καὶ νό-

Πύρρον εἰς τὸ κέντρον, τὴν Μήθυμναν πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν

τιος), κατὰ τὸν Πλούταρχον, Στράβωνα καὶ ἄλλους συγγραφεῖς, ἦσαν τὸ πάλαι περιάκουστα, ἡ δὲ φιλοσοφικὴ τῆς σχολῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἠκμαζεν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε τιμῆσαι αὐτὴν διὰ τῶν παραδόσεων του. Εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Μιτυλήνης δὲ, κατὰ Στράβωνα, ὑπήγετο τὸ πλεῖστον τῆς Νήσου μέρος καὶ ἅπαντα ἡ κατέναντι τῆς Μικρασίας παραλία ἀπὸ Τροίας μέχρις Ἀταρνέως (Τζανδαρλί), ἥτις διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο αὐτῶν Μιτυληναίων αἰγιαλός. — Ἡ Μήθυμνα, ἥτις τὴν β' μετὰ τὴν Μιτυλήνην κατεῖχε θέσιν διὰ τε τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, ἐκεῖτο, κατὰ τὸν σοφὸν Γερμανὸν Ποκκόκιον, εἰς τὴν αὐτὴν περίπου θέσιν, εἰς ἣν κεῖται καὶ ὁ νῦν Μόλυβος. Ταύτης ὁ οἶνος λίαν ἐπαινεῖται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ὡς εὖοσμος καὶ γλυκύς. — Τῆς Πύρρας (Μπύρρας) ἔχνη, ἐκτὸς τοῦ ἐπὶ λόφου φρουρίου τῆς, φαίνονται, ὡς τινες βεβαιοῦσι, καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, ἐν ἣ κατεποντίσθη τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 231 περίπου π. Χ. — Βορείως τοῦ Σιγρίου, κατὰ τὴν θέσιν «Λάψαρνα», ἐπὶ μικρᾶς τιнос χερσονήσου εὕρηνται ἀρχαιοτάτων κτιρίων ἑρείπια, ἅτινα, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ποκκόκιου, εἰσὶ τῆς πόλεως Ἀντίσσης, ἥτις κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ 167 π. Χ. πλησίον δ' αὐτῆς ὑπῆρχεν ἄλλοτε νησιδριον, μέρος τῆς πόλεως ἔχον αὐτόθι συνοικούμενον, ὑπερ κατεποντίσθη ὑπὸ σεισμοῦ. — Τῆς Ἐρεσσοῦ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς σημερινοῦ χωρίου σῶζονται πολλὰ ἀρχαίων κτιρίων λείψανα, βεβαιοῦντα τὴν ἀρχαίαν τῆς πόλεως τοποθεσίαν. Ἰχνη δὲ τινὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ παλαιοῦ λιμένος μικρὸν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἐκεῖ που φαίνονται παρ' ᾧ ἐσχάτως ἐσκέφθησαν μὲν καὶ ἐνήργησαν οἱ Ἐρεσσοῖς ὅπως κατασκευάσωσιν ἕτερον λίαν ἀναγκαζοῦντα αὐτοῖς, δυστυχῶς ὅμως διὰ λόγους ἡμῖν ἀγνώστους ἀπέτυχον. Μέρος τῆς Ἐρεσσοῦ ἐσώζετο, ὡς τινες βεβαιοῦσι, μικρὸν εἰσέτι πρὸ τῆς ἀλώσεως. — Ἐκτὸς δὲ τῶν πέντε μεγάλων τούτων πόλεων ὑπῆρχον ἐν Ἀέσθῳ τὸ πάλαι καὶ τινες ἄλλαι μικρότεραι, ὧ

Ἐρεσσὸν πρὸς τὰ ΜΔ. τῆς Νήσου παράλια· ταύτας πρῶτον μὲν διὰ τῶν ὁμοφυλῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχαίων τῆς Νήσου κατὰ κλίαν καλῶς συνοικίσαντες, ὕστερον δ' ἐπ' αἰῶνας πολλοὺς βασιλικῶς διακυβερνῶντες (4) εὐτυχεῖς βαθμηδὸν καὶ ἐνδόξους κατέστησαν.

Ὁ στόλος ἐν γένει τῆς Λέσβου κατὰ Στράβωνα καὶ ἄλλους συγγραφεῖς, σεβαστὸς καὶ ἐπίζηλος καὶ αὐτοῖς τοῖς Αἰγυπτίοις, Πέρσαις καὶ Ἑλλήσι τότε ἐγένετο (5). Ἡ συμμαχία δὲ πορ' ἀπίσταις ἐν γένει τῆς γειτονευούσαις αὐτῇ πόλεσι: Κύμῃ, Τήμῳ, Πιτάνῃ, Μιρίνῃ, Νεοτείχῳ, Σμύρνῃ καὶ λοιπαῖς, ὡς καὶ παρὰ τις τῶν κρατούντων ἐθνῶν παθητὴ λίαν καὶ περιζήτητος (6) ἐν τῇ Ἀσίᾳ πλείστας πόλεις

τὰ ὀνόματά εἰσιν, Ἀρίσθη, Πενθίλῃ, Μέταον, Ἀγαμήδῃ, Ἰερὰ, Λίγειρος, Νάπη, Πόλιον, Ξάνθη, Ὑπερδέξιον, Κίλαιον καὶ Σίνα, ὧν ὁ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως ἢ ἄλλη τις αὐτῶν σχέσις εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος.—Εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους ἐπὶ Βυζαντινῶν ἀνεδείχθη καὶ ἡ Καλλονή, ἣν Παιτόγλης τις ὀθωμανὸς μικρὸν πρὸ τῆς ἀλώσεως κατέστρεψεν.

4) Πρῶτος ἐπὶ τῆς Λέσβου τὴν εὐνομίαν εἰσαγαγὼν βασιλεὺς ὑπῆρξε λέγουσι Γράς ὁ υἱὸς τοῦ Πενθίλου οἱ ἀπόγονοι τοῦ ὁποίου Πενθιλιῶται μέχρι τοῦ 659 περίπου π. Χ. τὴν βασιλικὴν ἀξίαν διετήρησαν.

5) Πρέσβεις ποτὲ ἐκ Μιτυλήνης εἰς Σπάρτην σταλέντες, οὕτως ὁμιλοῦσι κατὰ Θουκυδίδην «Βοηθησάντων ὑμῶν προθύμως πόλιν προσλήψεσθε ναυτικὸν ἔχουσιν μέγα».

Μετὰ τοὺς Κάρας οἱ Λέσβιοι ἐπὶ 60 ὅλα ἔτη καὶ ἐθαλασσοκράτησαν κατὰ τὸν σοφὸν Εὐσέβιον.

6) Οἱ Μιλήσιοι, ὡς ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, εἰς τὸν κατὰ τοῦ Πολυκράτους τοῦ Σαμίου πόλεμον αὐτῶν μεγάλως ἐκ τῆς συμμαχίας τῶν Λεσβίων ὠφελήθησαν. Ὁ δὲ Καμβύσης μὲ Μιτυληναῖκας τριῖνας ἱκανὰς ἦτο παρεσκευασμένους, ὅτε κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐξεστράτευσεν.

τε καὶ χώρας ὥκισε καὶ κατεκτήσατο. Πρὸς τοὺς Ἀθηναίους δις τὸν πόλεμον ἐκήρυξε διὰ τὸ Σίγειον (7). Ἐκέρδησε τὴν τοῦ Ἀμάσιος ἐπωφελῆ φιλίαν (8), περιεφρόνησε τὰς ἀπειλὰς τοῦ τρομερωτέρου τῶν Περσῶν βασιλέως Κύρου (9) εἶδε τέλος πληθυσμὸν ἰδίων τῆς τέκνων ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα μυριάδας (10) ἐν ᾧ ὡς ἀδάμαντες πολλάκις ἔλαμπον οἱ διάσημοι ἐκεῖνοι φιλόσοφοι, μουσικοὶ αὐτῆς καὶ ποιηταί, (11) ἐξ ὧν εὐκολώ-

(7) Τὸ Σίγειον ἦν πολίχνη τῆς Τρωαδικῆς χώρας ἐν Μικρασίᾳ δι' ἣν πολλάκις οἱ Μιτυληναῖοι ἐπὶ Πιττακοῦ καὶ ἄλλων αὐτῶν ἀρχόντων, πεισματωδῶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπολέμησαν.

8) Τὸ 564 π. Χ. οἱ Λέσβιοι κτησάμενοι τὴν φιλίαν τοῦ Ἀμάσιος, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ἤνοιξαν οὕτω ἐπικερδεστάτην ἐμπορικὴν ὁδὸν μετὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ αὐτῶν.

9) Τὸ 555 π. Χ. Κύρος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὑποτάξας τοὺς Λυδοὺς, ἐφοβέριζε καὶ τοὺς Αἰολεῖς τῆς Μικρασίας. Οἱ Λέσβιοι ὅμως, λέγει δ' Ἡρόδοτος, ὡς πλούσιοι καὶ ἰσχυροὶ κατὰ θάλασσαν δὲν ἐτρόμαζον ποσῶς τότε ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς τοῦ βαρβάρου.

10) Βλέπε περὶ τούτου τὴν τοῦ Σ. Ἀναγνώστου Λεσβιάδα σελ. 13.

11) Ἐπ' οὐδενὶ ἄλλῳ τῷ ὄντι σεμνύνεται ἡ Λέσβος δικαιοτερον, πλὴν ἐπὶ τοῖς διασήμοις ἀνδράσιν, οὓς κατὰ καιροὺς ἐγέννησεν· ἦγουν ἐπὶ τῷ σοφωτάτῳ ἐκείνῳ Πιττακῷ, τῷ ἐν Μιτυλήνῃ κατὰ τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα γεννηθέντι, ὃν ἡ γνωρίζουσα νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀρετὴν κατ' ἄξιαν Ἑλλάς, μετὰ τῶν ἐπτὰ αὐτῆς σοφῶν συγκατηρίθμησε. Ἐπὶ τοῖς κοσμήτορι καὶ διαρρυθμισταῖς τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ ποιήσεως: Σαπφοῖ καὶ Ἀλκαίῳ τοῖς ἐκ Μιτυλήνης, Τερπάνδρῳ τῷ ἐξ Ἀντίσσης καὶ Ἀρίωνι τῷ Μηθυμναίῳ. Ἐπὶ τοῖς φιλοσόφοις, ῥήτορι καὶ ἱστορικοῖς, τῷ ἐξ Ἐρεσσοῦ Θεοφράστῳ, ὃς καὶ τὸν αὐτοῦ διδά-

τατα κατανοεῖται τό τε ἀκμαῖον τῆς διανοητικῆς τῶν τότε Λεσβίων καταστάσεως, καί ἡ εἰς τὰ γράμματα αὐτῶν προαγωγή (12).

Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ 540 π. Χ. ἀπασῶν τῶν περὶ αὐτὴν νήσων τε καὶ ἐπαρχιῶν ὑποδουλωθεισῶν τοῖς πανισχύροις τότε Πέρσαις, φόρου ὑποτελῆς εἰς αὐτοὺς ἐκουσίως διὰ συνθηκῶν καὶ ἡ Λέσβος γίνεται, καὶ τὴν μυσαρὰν αὐτῶν κυριαρχίαν ἐφ' ἱκανὰ εἴη ὑφίσταται, μέχρις ὅτου καταστραφεισῶν παντελῶς τῶν δυνάμεων αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὰς δύο ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μυκάλῃ κρισίμους ἐκείνας μάχας, συγκαταρριθμείται τοῖς συμμάχοις τῶν Ἀθηναίων (479 π. Χ), πλείστης τιμῆς καὶ ὑπολήψεως παρ' ἀπάντων ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων ἀξιουμένη.

Τῆς δὲ πρὸς τοὺς συμμάχους διαγωγῆς τῶν Ἀθηναίων ὀχλήρᾳς καὶ βαρείας ὁσημέραι καθισταμένης, πολλοὶ αὐτῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις συνετάττοντο· ταῦτο δ' ἐν τέλει καὶ ἡ Λέ-

σκαλον Ἀριστοτέλην ἐν Ἀθήναις διεδέξατο, τῷ Λεσβόνακτι, τῷ Διοφάνῃ τῷ Ποτάμῳ, τῷ Ἐλάνικῳ καὶ λοιποῖς.

12) Μετὰ τῆς ἀξιεπαίνου ὅμως ταύτης τῶν γραμμάτων σπουδῆς καὶ τῆς ἱκανῆς ἐκείνης εἰς τοὺς πολέμους τῶν Λεσβίων ἀρετῆς, φαίνεται ὅτι ὀλίγον συμφωνοῦσιν αἱ ἀχαλίνωτοι ἡδοναί, εἰς τὰς ὁποίας, κατὰ τινὰς τῶν συγγραφέων, ἦσαν οὗτοι ἔκδοτοι. Ἀλλ' οὐδεὶς πλὴν φρονῶ, (λέγει ὁ σοφὸς Γερμανὸς Πλένιος) θέλει πιστεύσει ἀβασανίστως τοὺς συγγραφεῖς τούτους τοσαῦτα ἀπηνῶς περὶ τῶν ἡθῶν τῶν Λεσβίων λέξαντας. Καὶ δὲν ἀξιῶ μὲν ν' ἀθωώσω αὐτοὺς ἀπὸ πάσης κατ' αὐτῶν κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν ταῦτα ἐκ φήμης ἐπνυξήθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ποιητῶν, χάριν τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐμίσουν καὶ ἀπεστρέφοντο αὐτοὺς κατὰ πολὺ,

σθος διανοεῖται, ἀλλ' ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος λάβρος ἐπελθὼν ἀναχαιτίζει αὐτὴν πρὸς καιρὸν τῆς μελετωμένης ἀποστασίας. Τὸ 4ον ὅμως ἔτος ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πολέμου ἦτοι τὸ 427 Π. Χ. θερμῶς καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτῇ Βοιωτῶν προτρεπομένη (13), τὴν τῆς ἀποστασίας ὑψὲς σημαίαν, καίπερ εἰσέτι καθ' ὅλα ἀπαρασκευάστος, καὶ πᾶσαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἀρνεῖται βοήθειαν· διόπερ ἐκεῖνοι, στόλον ἀμέσως κατ' αὐτῆς ἀποστείλαντες, ἀπάσας τὰς πόλεις ἐν γένει ἐκτὸς τῆς Μηθύμνης (14) καὶ ἰδίως τὴν Μιτυλήνην ἐν πυρὶ καὶ σιδήρῳ διέρχονται, φονεύσαντες ὑπὲρ τοὺς χίλιους ἐκ τῶν πρωτιστῶν αὐτῆς πολιτῶν (15), ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἱ ἐπὶ πολλὰ κατόπιν ἔτη μεταξὺ τῶν πόλεων τῆς Νήσου ὡς καὶ τῶν κρατούντων τότε ἐκ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων μάχαι καὶ καταστροφαὶ ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ περὶ τὴν Λέσβον ἐκτείναι, ὥς ἰστορεῖσι Θουκυδίδης καὶ Ξενοφῶν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἦτοι τὸ 334 π. Χ. βλέπομεν

13) Οἰκεῖοι ἦσαν οἱ Λέσβιοι τοῖς Βοιωτοῖς, καθότι οἱ Πενθελίδαι ἐξ αὐτῶν κατήγοντο.

14) Ἡ Μηθύμνα δὲν ἡσπασθη τὸ γενικὸν τῆς νήσου ἀπάσης φρόνημα ἐν τῇ κατὰ τῶν Ἀθηναίων γενικῇ ἐκείνῃ ἐπαναστάσει, διχονοοῦσα καὶ τότε πρὸς τὴν Μιτλ., ὡς καὶ πολλὰκις ἄλλοτε.

15) Ἡ βουλὴ τῶν Ἀθηναίων, κατὰ Θουκυδίδην, πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν καθ' ἑκάστην ἀπ' αὐτῶν ἐκχωριζομένων συμμάχων, κατεδίκασε τοὺς κατοίκους τῆς Μιτυλήνης ἅπαντας, ὡς πρωταιτίους, εἰς γενικὴν σφαγὴν· τὸ ἀπάνθρωπον ὅμως τοῦτο διάταγμα πρὸς τὸν ἐν τῇ νήσῳ εὐρισκόμενον Ἀθηναῖον στρατηγὸν ἀνεστάλη σχεδὸν ἀμέσως, καὶ δεῦτερον ταχὺ πλοῖον ἐπέμφθη ἐξοπίσω μὲ ἀναίρεσιν τῆς ἀ. διαταγῆς, τὸ ὁποῖον καὶ κατ' εὐτυχίαν ἔφθασεν ἀκριβῶς εἰς στιγμήν, καθ' ἣν ἀνεγινώσκετο ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἡ σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπος ἐκείνη θανατικὴ ἀπόφασις.

τὴν Λέσβον μαστιζομένην ὑπὸ τυράννων οὕς παραχρῆμα αὐ-
τος ἐξαφανίζει καὶ συνθήκας ἐπωφελεῖς μετ' αὐτῆς συνδέσας,
γενναίως κατόπιν εὐεργετεῖ, χώραν οὐ μικράν αὐτῇ παρεχ-
μενος. (16)

Ἐπὶ τῶν Διαδόχων δ' αὐτοῦ, ἐν διαστήματι δύο σχεδὸν
αἰώνων, φαίνεται μὲν καθ' ἑαυτὴν ἡ Νῆτος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
εἰρηνεύουσα, ἀλλὰ συνεχῶς ἔξωθεν παρενοχλουμένη, ὅτε ἐπὶ
τέλους καὶ ὑποτάσσεται τοῖς Ῥωμαίοις τὸ 88ον ἔτος π. Χ.
(17).

Ὡς ἐκ πολλῶν δ' εὐκόλως συμπεραίνεται, ἡ Λέσβος εἰς
τὴν τῶν Ῥωμαίων κατοχὴν περιελθοῦσα ἠρίθμει ἐκ τῶν πέντε
μεγάλων πολιτειῶν αὐτῆς τὰς τρεῖς ταύτας μόνον: τὴν Μι-
τυλήνην, Μήθυμναν καὶ Ἐρισσὸν, τῶν λοιπῶν δύο: τῆς Ἀν-

16) Παρὰ τῷ Μ. Ἀλεξάνδρῳ μεγίστην ἔχαιρον ὑπόληψιν
δύο συστρατευόμενοι Λέσβιοι νέοι, υἱοὶ Λαρχίου τοῦ Μιτυλη-
ναίου: ὁ Λαομέδων καὶ Ἐρίγειος, οἵτινες εἰς τὰ ὕψιστα παρ'
αὐτῷ ἀνῆλθον ἀξιώματα· καθότι ὁ μὲν Λαομέδων εἶχε τὴν
τῆς Συρίας ἀρχὴν καὶ τὴν τῶν βαρβάρων αἰχμαλώτων ἀρχη-
γίαν· ὁ δὲ Ἐρίγειος διώκει ἅπαν τὸ συμμαχικὸν ἱππικόν· οὗτος
μονομαχῆσας μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἀρείων Σατιβαρνάζου
ἐφόνευσεν αὐτόν, καὶ ἠνάγκασεν οὕτω τοὺς Ἀρείους νὰ ὑποτα-
χθῶσιν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

17) Κατὰ τὸν μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ τοῦ Μιθριδάτου αἵμα-
τηρὸν ἐκείνον πόλεμον, ἐπειδὴ ἡ Μιτυλήνη ἐδείχθη βροθυοῦσα
αὐτόν, σταλεῖς κατ' αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν Ῥωμαίων ὁ στρατη-
γὸς Μινούκιος ὁ Μάρκος ἐξουσίασε καὶ ταύτην καὶ τὴν νῆσον
ἐν γένει ἅπασαν σχεδὸν ἀμαχητὶ· τότε καὶ ὁ διάσημος Κικέρων
ἔλεγε περὶ αὐτῆς τὰ ἑξῆς: «τί δ' ἔστι Μιτυλήνης, ὃ πολίται
Ῥωμαῖοι, ἡμετέρα νόμῳ πολέμου πόλιν ἐκ τῶν μάλιστα ἐπι-
φανῶν, κατὰ τε τὴν φύσιν, τὴν θέσιν καὶ τὴν πρόσοψιν τῶν οἰ-
κοδομῶν· οἱ ἄγροί της τερπνοὶ κτλ.».

πίσσης καὶ Πύρρας, μὴ φαινόμενῳ ποσῶς εἰς τὸν πολιτικόν τότε κόσμον διὰ λόγους, οὕς ἀνωτέρω ἐξεβέβηθα. (18)

Ἱστορικά δὲ τινα γεγονότα ὡς καὶ μαρτυρίαι πλείσται ἀξιόπιστοι διαβεβαιῶσιν ἡμᾶς ὅτι ἰδιαιτέρας ἀείποτε μερίμνης τε καὶ προστάσιος ἡ Λέσθος παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἡξίωται διὰ τινας σοφοὺς καὶ πολυμαθεστάτους αὐτῆς ἀνδρὺς (19). οἵτινες εἰς τ' ἀνώτατα παρ' αὐτῆς ἀξιώματα ἀνερχομενοι, ἀόκινως καὶ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν πατρίδος εἰργάζοντο (20).

Κατὰ τὸν σοφὸν Γερμανὸν Πλένιον, τὴν Λέσθον πλείσται καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιφανεστάτων Ῥωμαίων ἐπεσκέψαντο, ὧν τινες καὶ ἐπὶ πολὺ πολλάκις εἰς αὐτὴν διατρίψαντες, πλείσθ' ὅς' ἀγαθὰ εὐγενῶς αὐτῇ παρέσχον, ὡς Μάρκος ὁ Ἀγρίππος, Πομπήιος, Γερμανιὸς κλπ., οὓς ἅπασαι σχεδὸν αἱ πολιτεῖαι τῆς Λέσθου μεγάλως ἐτίμησαν, νομίσματα ἱκανὰ εἰς τιμὴν αὐτῶν χαράξασαι (21).

Κατὰ τοὺς ἐφεξῆς δὲ χρόνους ἡ ἡτος ὑπέκυψε πρῶτον μὲν εἰς τὴν τῶν Βυζαντινῶν κυριαρχίαν (312 μ. Χ. (22)

18) Ἴδε σελίδα 13.

19) Ἦτοι διὰ Θεοφάνην τὸν Μιτυληναῖον κλπ.

20) Ἐχει μὲν, ὡς γνωστὸν, εἰς διάφορα ἐκτὸς αὐτῆς μέρη ἡ πατρὶς ἡμῶν καὶ ἤδη πλείστα ἐπὶ πλούτῳ καὶ παιδείᾳ διαπρέποντα ἴδια αὐτῆς τέχνα· δυστυχῶς ὅμως ὀλίγον ἀσθενῇ τὰ πρὸς αὐτὴν αἰσθήματα τούτων φαίνονται· ὅπερ λυπηρὸν, καὶ μάλιστα νῦν ὅτε, ἀπό τινων ἐτῶν ἤδη, ἔργα μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ὑπ' ἀνδρῶν μεγατίμων ὄντως, ταῖς αὐτῶν πατρίσι καθ' ἐκάστην διαπράττονται, ὡς ἐν Ἡπίρῳ, Χίῳ, Σμύρνῃ καὶ ἀλλὰ λαχοῦ.

21) Περί τῶν νομισμάτων αὐτῶν τε καὶ τῶν ἀρχαιότερων τῆς νήσου βλέπε Μετάφρ. Λεσβ. σελ. 130.

22) Τὸν Χριστιανισμὸν ἡ Λέσθος διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐδέξατο, τὸ 52 μ. Χ.

εἶτα δὲ εἰς τὴν τῶν Ὀθωμανῶν, εἰς ἣν καὶ μέχρι ταινῶν ἀπὸ τοῦ 1462 ἔτους διατελεῖ. [23]

Ἐν ταύτῃ δὲ, τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων αὐτῆς τὸ κατ' ἀρχάς, καὶ ἰδίως τὰ χρηστότερα τέχνα, διὰ τῶν ἐξοικισμῶν ἢ Λέσθος ἀπολέσασα, εἰς τὴν ἐσχάτην περιῆλθεν ἀμάθειαν καὶ ἀπορίαν, ἐπουξηθεῖσαν κατὰ πολὺ ἀκολούθως ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς σκληροτραχίλων ἐκείνων τοπαρχῶν (Ναζήρων), οἵτινες τὰς πρὸς τοὺς ὑπηκόους ὁλους ἐν γένει ἀγαθὰς τῆς Κυβερνήσεως προθέσεις παραβλέποντες μάλιστα τὴν αὐτὴν κατεπίεζον καὶ ἤχιζον.

Τὸ ἰσχυρὸν δὲ ἰδίως καὶ πλούσιον τῆς Λέσθου τοῦτο Να-
ζηράτον πολλοὺς πάντοτε ἔσχε τοὺς ἐραστάς, σκληροὺς,
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ πλεονέκτας, ἐν οἷς καὶ τινες τῶν ἐντο-
πίων, ὡς τοὺς Μπεκῆρ Ἀγᾶν, Ὁμέρ Ἀγᾶν (24), Μουσα-

23) Εἰς ἀνατολικὴν καὶ δυτικὴν Αὐτοκρατορίαν διαιρεθέν-
τος τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, ὡς γνω-
στὸν, ἡ Λέσθος ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους
νήσων, συγκατελέχθη εἰς τὴν πρώτην, ἥτοι τὴν Βυζαντινὴν, εἰς
ἣν καὶ ἐπὶ δέκα σχεδὸν αἰῶνας παρέμεινε, ὅτε τέλος Μωά-
μεθ ὁ Β' στενὸς τὴν πρωτεύουσάν αὐτῆς Μιτυλήνην ἐπὶ μῆνα
ὅλον πολιορκήσας, ἐκυρίευσεν αὐτὴν καὶ τὴν λοιπὴν νῆσον ἑ-
πασαν, ἥτις διωκεῖτο τότε ὑπὸ Νικολάου τινος Γατελούζου,
Γενουίνσιου τὴν καταγωγὴν, καὶ τὴν ὁποῖαν ὁ πρόπαππος αὐτοῦ
Φραγκίσκος Γατελούζος, ἀντὶ ἐκδουλεύσεών του τινῶν πρὸς
Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον, εἶχε λάβει ὡς ἀνταμοιβήν. (Ἐκ τῆς
τετρατολογίας τοῦ φιλοπόνου καὶ φιλοπάτριδος Κυρίου Γ. Ἀ-
ριστείδου, ἥς τὴν ἀνάγνωσιν θερμῶς τῷ ἀναγνώσῃ συνιστῶμεν).

24) Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ ὀθωμανοὶ ἐκ Καλλονῆς κατήγοντο,
ἥτις κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ 17ου αἰῶνος διάστημα, καθ' ὃ οὗ-
τοι ἔζων, ἐθεωρεῖτο τῆς νήσου ἀπάσης πρωτεύουσα. Ἀπόγο-
νοι δὲ τινες αὐτῶν, Μπέδες καλούμενοι, οὐ μικρὰς κτηματικῆς
περιουσίας κάτοχοι ὄντες, σώζονται μέχρι σήμερον ἐν Καλλονῇ.

φᾶ Ἀγᾶν Κολαξήδην (25) κλπ. οὓς ἕως οὗ τέλος τὸ 1839 σωτήριον ἔτος, Σουλτὰν Μετζήτης ὁ αἰδιδίμος, σφόδρα κατὰ τῆς τοσαύτης τῶν διοικητῶν τοῦ Κράτους Αὐτοῦ θρασυτέρας ἀγανακτικῆς, τὸ ἐν Ῥοδοκῇπῳ (Γκιουλιχανέ) φιλάνθρωπον καὶ εὐγενὲς ἐκεῖνο διάταγμα (τανζιματί) ἐξέδοτο (26).

Ἦντε, ὡς εὐκόλως κατανοεῖται, οὐδὲν θαυμαστὸν καὶ παράδοξον εἰ μὴδὲν ὑψηλὸν καὶ γενναῖον ἐν τῇ Νήσῳ διεπράχθη κατὰ τὸ ἱκανὸν τοῦτο τῶν πέντε αἰώνων διάστημα. Ἦδη ὅμως, ὅτε τοιαύτης καὶ τοσαύτης ἀταράχου ἐλευθερίας καὶ ἰσονομίας ἡ Νῆσος παρὰ τῆς φιλοστόργου καὶ πατρικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως ἀπολαμβάνει, ἀσύγγνωστον ἦθελεν εἶσθαι εἴπερ αὕτη ἔμενεν ἄγονος καὶ στείρα ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ πράξεων τῆς προτέρας αὐτῆς εὐκλείας ἀνταξίων.

Εἶθε δὲ ὁ ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν ἀφειδῶς νῦν ἐνσπειρόμενος τῆς σωτηρίου παιδείας σπόρος, ριζώσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς,

25) Ὁ ἐκ Μιτυλήνης περιάκουστος οὗτος ὀθωμανὸς διοικητῆς τῆς νήσου (Ναζήρης) καὶ ὅλων τῶν κατέναντι τῆς Ἀνατολῆς παραθαλασσίων μερῶν κατὰ τὸ 1821 ὢν, μεγάλως συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ τηρηθῇ ἀβλαβὴς ἡ Λέσβος ἐν τῇ ἀκροσφαλεῖ ἐκείνῃ ἐποχῇ, ἐνῷ, δυστυχῶς, ὁ πρωτότοκος υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Ἰσμαήλ Μπέης εἰς διαστάσεις τινὰς μετὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου κατὰ τὸ 1841 περιῆλθε, δι' ἧς ἐδέχθη νὰ σταλῶσιν οἱ γνωστοὶ Π. Κούμπας καὶ Ἰωάννης Κουῆκος εἰς Κωνσταντινούπολιν, οἵτινες θαυμασίως συνετέλεσαν, συνεργούσης τῆς Σ. Κυβερνήσεως, νὰ ἀποδώσῃ οὗτος τῇ Νήσῳ τὸ ὡς ἀποζημιώσιν τῶν κακῶς παρ' αὐτοῦ ληφθέντων πρότερον ποσὸν 1,445,000 γροσίων, ἅτινα εἰς τοὺς τρεῖς Καζάδες αὐτῆς Μολύβου, Καλλονῆς καὶ Μιτυλήνης διενεμήθησαν.

26) Πασίγνωστον ὅτι τὸν χάρτην τοῦτον εἶχε προσχεδιάσει ὁ αἰμίμηστος Σουλτὰν Μαχμούτης ἔτη τινὰ πρὸ τοῦ θανάτου του.

καὶ εὐκαίρως ἀποδώσοι καρπὸς ἀφθόνους, ἀγλαοὺς καὶ εὐ-
χύμους. Γένοιτο ! Γένοιτο !

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΛΕΣΒΟΥ.

(ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ).

Ἡ Λέσβος ἢ Μιτυλήνη, ὡς αὐτὴν συνήθως ὀνομάζουσι σήμερον (1) εἶαι μία ἐκ τῶν πρωτίστων τοῦ Αἰγείου πελάγους νήσων, πολλὰ πλησίον, ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μόλις μιλίου εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Μικρασίας κειμένη, ἀπέναντι καὶ κατ' ἑκτασιν τῶν: Λεκτοῦ ἄκρου (Μπαμπά), Ἰδης (Καζδαγλί), Κάνης (Νόηκελί) καὶ Ἀταρνέως (τ' ἀνδάρλι) καλουμένων αὐτῆς μερῶν, μετὰ τινος τῶν ὁποίων (2) καὶ ἦν οὗτο τὸ πάλαι, ὡς ὁ Στράβων καὶ ἄλλοι τινὲς ἀναφέρουσιν. — Ἐχει δὲ μῆκος μὲν ἀπὸ τοῦ Σιγρίου ἄκρου μέχρι τοῦ τῆς Μαλαίης 45 μιλίων, περίμετρον δὲ 168 περίπου, ἥτοι γύρον ὀλίγον περὶ τὰς 45 σχεδὸν ὥρας, ἐκτὸς τῶν κατακολιπιδμῶν αὐτῆς.

Τὰ σημαντικώτερα ἐν αὐτῇ ἀκρωτήρια εἰσὶ τὸ τῆς Μαλαίης (Κάβος Ἀγριελαίας ἢ Ἀκρωτήρι ἀπλῶς), τὸ Ἀργεον, (Κάβο-Πιάνχο) καὶ τὸ Σίγριον. — Ὅρη τὰ ὑψηλότερα, ὁ Ὀλυμπος (βουνὸν τῆς Ἀγιάσσου), τὸ Λεπέτεμνον (βουνὸν τῶν Γελίων), καὶ ὁ Ὀρῶυμος (ὑψηλὸν, ἢ ὑψηλὸν μοναστήριον) — Κόλποι οἱ μᾶλλον εὐρύχωροι καὶ βαθεῖς: ὁ τῆς Γέρας καὶ ὁ τῆς Καλλονῆς — Ποταμοὶ οἱ μόνοι ἐν τῇ νήσῳ λόγου ἄ-

1) Ἀπὸ τοῦ 1180 μ. Χ. ἀπαντᾷται τὸ ὄνομα Μιτυλήνη ἀντὶ τοῦ Λέσβος, σημαίνον τὴν Νῆσον ἅπασαν.

2) Ἦτοι τῆς Ἰδης.

ξιοι· ὁ Βουβάριος καὶ ὁ Ὁξυνόροδος, οἵτινες μικρὸν τῆς Καλλονῆς ἀπέχοντες, εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς πρὸς τὴν Πύρραν εἰσρέουσι — Λιμένες δὲ, ἂν καὶ καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη φαίνονται πάμπολλοι, οἱ μᾶλλον ὁμως ἀσφαλεῖς ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ὁ τῆς Πρωτευούσης, Γέρας, Πέτρας καὶ Καλλονῆς.

Τὸ ἔδαφος ἐν γένει πανταχοῦ καὶ ἰδίως κατὰ τὰ εἰς τὸν νῦν Καζᾶν τοῦ Μολύβου ὑπαγόμενα χωρία, πρὸς δυσμᾶς, φαίνεται σχηματισθὲν ἐξ ἡφαιστείων ἀρχαίων ἐκκρήξεων· διὸ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι ὀρεινὸν καὶ πετρῶδες, ἐκ χιμωκίας γῆς, τέφρας, καὶ χαλίκων ἀπηθρακωμένων συνιστάμενον, ἐκτὸς μικρῶν τινῶν μόνον πεδιάδων ἀπαντωμένων κατὰ τὰ χωρία τῆς Γέρας καὶ Καλλονῆς (3) ὥς καὶ ἐν Ἐρεσσῶ, Πέτρα καὶ Μανδαμάδῳ.

Ἡ Λέσθος ὅλη σχεδὸν εἶνε κατάφυτος ἐκ παντὸς εἶδους δένδρων καρποφόρων καὶ μῆ, καὶ ἰδίως ἐξ ἐλαιῶν (4) καὶ βαλανί-

3) Ἡ πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμᾶς τοῦ Κόλπου τῆς Καλλονῆς μέχρις Ἀρίσθης (Παλαιοκάστρου) ἐκτεταμένη καὶ εὐρεῖα πεδιάς τῆς Καλλονῆς ἔστι δενδρόφυτος καὶ καλλιεργημένη, παράγουσα τὰ πλείστα τῶν προϊόντων ἐν ἱκανῇ ἀφθονίᾳ, ἅτινα δυνατόν νὰ τριπλασιασθῶσιν ἀποξηραιομένης τῆς Ἀλικῆς, ἥς ἡ περίμετρος τὰ τρία σχεδὸν ὄγδοα τῆς ὅλης πεδιάδος κατέχει, ὡς λέγουσι. Καταβρέχεται ἀπὸ πολλοὺς ῥύακας, καὶ ἰδίως τὸ δυτικὸν μέρος ὑψοῦται οὐχὶ πλέον τῶν 2 — 3 ποδῶν ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, περικυκλοῦται ἀπὸ σειρὰν ἄλλεπαλλήλων λόφων, τῶν πλείστων δενδρoσκεπῶν, καὶ ἐν συνόλῳ παρέχει τερπνὸν θέαμα κάλλους, ἐξ οὗ Καλλονὴ ὁ τόπος ἐκλήθη ἀνέκαθεν. Ἡ δὲ τῆς Γέρας, ὅλως τερπνὴ καὶ μαγευτικωτάτη, ἔστι παρεμπερὴς τῇ τῆς Καλλονῆς, παράγουσα ποικίλα καὶ ὠραῖα προϊόντα καὶ ἰδίως καρποὺς, οὓς καὶ ἀλλαχόσε πολλάκις μεταφέρουσι πρὸς πώλησιν οἱ κάτοικοι.

4) Ἐκ τῆς τοῦ Γάλλου σοφοῦ ἀββῆ Βαρθολομαίου περιγητήσεως τοῦ Ἀναχάρσιδος, μανθάνομεν ὅτι ἡ ἐλαιοφυτεία δὲν ἦτο τὸ πάλαι τοσοῦτον ἀνεπτυγμένη ἐν Λέσθῳ, ὅσον τὴν σήμερον.

δων. Εἰς τινὰ δὲ αὐτῆς μέρη καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ κέντρον, κατὰ τὸ Πυρραῖον Ὅρος ἢ Τζιαμλίκι, ὡς κοινῶς καλεῖται σήμερον, ὑπάρχουσι καὶ δάση πευκῶν 2—3 ὥρων ἑκτασιν ἔχοντα, ἐνθα ἀπαντῶνται πολλάκις ἔλαφοι ὡς ὄνοι ἄγριοι, οἵτινες συλλαμβανόμενοι δυσκόλως ἐξημεροῦνται.

Ἐκ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῆς πηγῶν ἀναβλύζει ὕδωρ ἄφθονον καὶ διαυγέστατον· εἰς τινὰ δὲ μέρη, ὡς ἐξῴθεν τῆς πρωτευούσης, εἰς Θερμὴν, Μόλυβον καὶ Πολυχνίτον, ἀναβρύουσι καὶ θερμὰ μεταλλοῦχα ὕδατα, ὡς καὶ ἄλλα ψυχρὰ καθαρτικά, ὅποῃ τὰ τῆς Λιῳτάς ἐν τελωνείοις, κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ λιμενίσκου Γαθαθᾶ, καὶ ἄλλα, εἰς τὰ ὅποια μεγάλας ἀποδίδουσιν ἱαματικὰς δυνάμεις οἱ πάσχοντες· διὸ καὶ ἀμύπολλοι εἰς αὐτὰ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης καὶ ἄλλων τῆς Ἀνατολῆς μερῶν συρρέουσι κατὰ τοὺς μῆνας Μάιον καὶ Αὐγουστον.

Φρούρια, Βυζαντινῆς, ὡς φαίνεται, κατασκευῆς, ὑπάρχουσιν ἐν Λέσβῳ τὰ ἐξῆς: τὸ τῆς Πρωτευούσης (Μιτυλήνης), ἀρκοῦντως εὐρύχωρον καὶ οὐ μικρᾶς προσοχῆς ἄξιον διὰ τὰς ἐν αὐτῷ δεξαμενὰς (στέρνας), τὰ ὑπόγεια καὶ ἄλλα τῶν παρελθόντων αἰώνων ἱκανῶς σπουδαῖα λείψανα, ἅτινα εἰς ἀρίστην διατηροῦνται κατὰστασιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θεωρεῖ τοῦτο ὡς μίαν ἐκ τῶν κεντρικωτέρων καὶ ἀσφαλεστέρων φυλακῶν τῆς Αὐτοκρατορίας, πολλοὺς πάντοτε ἀνέκαθεν καὶ ἰδίως ἐπισήμους ἐξαποστέλλουσα ἐν αὐτῷ ἐξορίστους. Τὸ τοῦ

Οὐδὲ σπιθαμὴ γῆς σχεδὸν ὑπάρχει ἐν τῇ Νήσῳ ἤδη, εἰς ἣν νὰ μὴ ἀπαντᾷ τις ἐγκεντρισμένης ἢ πεφυτευμένης ἐλαίας. Λόφοι ὁλόκληροι γέμοντες ἀτημελήτων πρὶν παναρχαίων ἀγριελαιῶν ἐν Μιτυλήνῃ, Γέρα καὶ Πλωμαρίῳ κατέστησαν νῦν ἐλαιῶνες ὡραιότατοι. Οἱ δὲ τῶν δυτικῶν χωρίων κάτοικοι ἐπεδόθησαν ὅλαις αὐτῶν δυνάμεσιν εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῶν δένδρων τούτων, ἅτινα ἀλλαχόθεν μεταφέροντες εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν φυτεύουσι, διὰ μὲν δὲ εἰς αὐτὰ ἀποκαλοῦντες.

Μολύβου καὶ τοῦ Σιγρίου μικρότερα ὄντα τοῦ ἀνωτέρου κατὰ πολὺ. Ἐν τοῖς φρουρίοις τούτοις φυλάσσεται οἷτος σημαντικοῦ ποιοῦ ἀνανεούμενος κατ' ἔτος παρὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς.

Ἀρχαιοτῆτες ἐλληνικῆς ἰδίως ἐποχῆς, ὡς περιφράγματα λιμένων, ὕδραγωγεῖα, κτίρια, ἀγάλματα, ἐπιγραφαί, λάρνακες, στήλαι κλπ. σώζονται πολλαὶ κατὰ τὰ μέρη αὐτῆς, Μιτυλήνην, Μόριαν, Λάψ' Μύλ' καὶ Ἑρессόν. Τὰ εἰς Μόριαν μάλιστα ὕδραγωγεῖα εἰσὶν ἀληθῶς θαυμασμοῦ ἄξια, καλῶς μετὰ παρέλευσιν δύο χιλιάδων ἢ καὶ περισσοτέρων εἰτὼν σωζόμενα. Ἀνασκαφῶν δὲ τυχαίων ἐν Μιτυλήνῃ (5) καὶ Ἑρессῶ γινομένων ἀνορύσσονται καθ' ἑκάστην πλεῖστα διαφόρων ὑποθέσεων καὶ ἐποχῶν ἐλληνικῆς καλλιτεχνίας μνημεῖα, καλῶς τὸν τύπον τῆς τῶν προγόνων ἡμῶν εὐφυΐας φέροντα. Λίθος ὀρθογώνιος ἐν Ἑρессῶ ἄχρι σήμερον φυλάσσεται, ἐφ' οὗ ὑπάρχει κεχαραγμένον φῆγμα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀφορῶν τοὺς διὰ πολιτικούς, ὡς φαίνεται, λόγους ἀπὸ τῆς Ἑρессοῦ ἐξορισθέντας ἰσχυροῦς πολίτας. Ἄλλος δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν, οὗ ἡ ἀξία ποῦ ἐνέκειτο ἡμῖν μὲν ἄγνωστον, τοῖς δ' Εὐρωπαίοις γνωστὸν, ἐκλάπη νυκτὸς ὑπ' αὐτῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὡς λέγεται· ἀνάγκη ὅθεν φρονεῖμεν, οἱ διάφοροι τῆς Νήσου Κοινότητες, ἐνθα τὰ ἱερά καὶ πολύτιμα ταῦτα τῶν προγόνων ἡμῶν ἔργα εὐρίσκονται, ὅπως ἐπιμελῶς ὅσον τὸ δυνατόν, φυλάττωσιν αὐτά.

Τὸ κλίμα ἀπανταχοῦ τῆς Λέσβου, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν μόνον αὐτῆς τόπων, καὶ τοῦτο διὰ τὰ λιμναζόντα αὐτόθι ὕδατα, ὡς ἐν Καλλονῇ, λόγου χάριν, διὰ τὴν Ἀλικήν (6), εἶαι ὑ-

5) Γνωσταί εἰσι τοῖς πᾶσι βεβαίως αἱ πρό τινων ἐν τῇ ἀγίῳ Θεράποντι Μιτυλήνης ἀνευρεθεῖσαι σπουδαῖαι ἀρχαιοτῆτες.

6) Βεβαιοῦσιν ὅτι ἀπὸ τινων ἐτῶν ἤδη ἄκρα ὕγεια ἐν Καλλονῇ ἐπικρατεῖ, ὅπερ ἀποδοτέον βεβαίως εἰς τὴν ἀναπτυσθεῖσαν αὐτόθι νῦν δενδροφυτείαν ὡς δὲ ἐσχάτως ἠκούσαμεν, ἀγγλικῆς τις

γιέστατον, ζωογόνον καὶ εὐκραές· διὸ καὶ σπανιώτατα ἐνδημοῦσιν εἰς αὐτὴν οἱ πολλοὺς ἄλλους τόπους καθ' ἑκάστην μαστιίζονται ἐπιδημικοὶ ἀσθένειαι, χόλερα, εὐλογίαι, κακοήθειαι πυρετοὶ, κλπαι.

Τὸ κύριον τῆς Νήσου προϊόν ἐστίν, ὥς γνωστὸν, τὸ ἔλαιον, ἡ εἰσοδία τοῦ ὁποίου ἀνέρχεται πολλάκις εἰς 150 χιλιάδας κανταρίων (7). Ἐκτὸς τούτου δὲ ἀπὸ τινων ἐτῶν ἤδη, κατὰ τὰ δυτικὰ αὐτῆς μέρη ἤτοι, πρὸς τὰ τοῦ Καζῶ Μολύβου χωρία προάγονται βαθμηδὸν νέα οὐ μικροῦ λόγου ἄξια προϊόντα, ὅποια τὰ τοῦ βαλανιδίου καὶ τῶν σταφυλῶν, τοῦ μὲν διότι ἔπαυεν ἀπὸ τινος εὐτυχῶς ἡ συνήθεια νὰ κόπτονται καὶ καταστρέφονται χάριν ξυλείας καὶ πυρᾶς τὰ λίαν ἐπωρῆλῃ τῶν βαλανιδίων ἤδη δένδρα (8), τοῦ δὲ διότι εἰς τὰ πεδινώτερα

ἐταιρία διαπραγματεύεται μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Ἀλικῆς. Εἴθε τοῦτο νὰ πραγματοποιηθῇ!

7) Οἱ πάντες γνωρίζομεν ὅτι ἱκανὸν τοῦ ἐλαίου τῆς Νήσου μέρος ἐξοδεύεται ἐν τε Μιτυλήνῃ, Πλωμαρίῳ καὶ Μολύβῳ πρὸς κατασκευὴν σάπωνος, τὸ πλεῖστον τοῦ ὁποίου μέρος σὺν τῷ ἐλαίῳ ἀλλαγῶ πρὸς πώλησιν μεταφέρεται. Τὰ λοιπὰ δὲ τῆς Νήσου προϊόντα, ἂν καὶ οὐχὶ εὐκαταφρόνητα, ἀνίκανά εἰσι δυστυχῶς πρὸς γενικὴν τῶν κατοίκων διατροφήν· διὸ καὶ πλεῖστα κατ' ἔτος ἐξῶθεν ἐν αὐτῇ εἰσάγονται, καὶ ἰδίως μάλιστα σίτος, ἡ ἐν τῇ Νήσῳ τοῦ ὁποίου παραγωγὴ μόλις δύναται νὰ διαθρέψῃ αὐτὴν ἐπὶ 5 μῆνας τὸ πολὺ, καθὰ λέγουσιν. Ἐκ τῶν δευτερευόντων τοῦ τόπου τούτου προϊόντων τὰ ὀστρακοδέρματα τῶν Κόλπων Γέρας καὶ Καλλονῆς, αἱ σάρδεις καὶ τὰ παστα-κεφαλούρια (βουβρίσια) τῆς Καλλονῆς, αἱ μυζήθραι τῶν Γελίων, Ἀγρας, Μανδαμάδου, τὰ πορτογάλεα τῶν Παρακοίλων, τὰ σῦκα Γέρας, Καλλονῆς καὶ Βρεσσού, οἱ ἄρνες καὶ τὰ παρόμοια, χαίρουσι τὴν αὐτὴν ἢ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔχαιρον ὑπόληψιν.

8) Ἀντὶ 3 μόνον γρῶσ. ἐτιμᾶτο τὸ κανδρ. βαλανδ. τὸ 1820.

αὐτόθι μέρη, ἤτοι εἰς Καλλονὴν, Πέτραν καὶ Ἑρεσσὸν, ἤρχησαν νὰ ἐπιδίδωνται δραστηρίως οἱ κάτοικοι εἰς τὴν ἀμπελοφυτεῖαν, κατασκευάζοντες σήμερον οἶνους ἀνταξίους τῆς παλαιᾶς αὐτῶν φήμης (9) οὗς εἰς Μιτυλήνην καὶ ἄλλα τῆς νήσου μέρη μεταφέροντες οὐ μικρὸν ἐπωφελοῦνται· ἐνῷ τὰ λοιπὰ τοῦ ἰδίου Καζᾶ χωρία, Στύφη, Φύλια, Σκαλοχωρί, Βατοῦσα καὶ Τελώνια κατὰ μέσον ὅρον ὑπὲρ τὰς 25 χιλ. κανταρίων βαλανιδίου κατ' ἔτος παράγουσι, ὅπερ εἰς τὰ γρόσια 65—70 συνήθως πωλεῖται (10).

Ὁ ὅλος τῆς Λέσβου πληθυσμὸς ἀνέρχεται σήμερον εἰς 120,000 ψυχὰς περίπου, ὧν τὸ 1)6 μολὶς Ὀθωμανοὶ, οἵτινές εἰσι ἐν γένει ἄνδρες φύσει ἀγαθοὶ καὶ εἰρηνικώτατοι, ἀδελφικῶς πάντοτε μετὰ χριστιανῶν συζῶντες. — Πόλεις δὲ Κωμοπόλεις, πολίχαι καὶ χωρίδια ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ τὸ ὅλον 96, ὧν αἱ μὲν σύμμικτοι, αἱ δὲ καθαρῶς χριστιανικαὶ ἢ Ὀθωμανικαί.

Ἡ γλῶσσα τῶν χριστιανῶν τῆς νήσου ἂν καὶ ἐν ἐκάστῳ αὐτῆς χωρίῳ παρουσιάζει ἰδιωτισμοὺς δυσνοήτους· πολλάκις τοῖς ξένοις, καλῶς ὅμως ἐξεταζομένη ἀνευρίσκεται ἐλληνικωτάτη. Γνωστὸν ὅτι ὁ ἰδιότροπος Φαλμεράϋερ πολλὰ κατὰ τῆς καταγωγῆς τῶν νῦν ἐλλήνων γρίψας, τοὺς Λεσβίους

9) Ὁ οἶνος τῆς Λέσβου καὶ ἰδίως ὁ τῆς Μηθύμνης, ὡς προεῖρηται, ἦν τὸ πάλαι περιάκουστος καὶ παρ' Ἑλλήσι λίαν περιζήτητος. Ἦδη δὲ ὁ ἐκ τῆς μικρᾶς πεδιάδος τοῦ χωρίου τῆς Πέτρας παραγόμενος τοιοῦτος, ἂν καὶ οὐχὶ εὐκαταφρόνητος, κατώτερος θεωρεῖται τοῦ τῆς Καλλονῆς, ὅστις κάλλιον παρασκευαζόμενος δύναται νὰ συγκριθῇ ἀληθῶς μετὰ τῶν περιφημοτέρων παντὸς ἄλλου τόπου.

10) Ἐκ τῶν κυρίων τούτων προϊόντων, ὡς καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἀπάντων τῆς Νήσου, ἡ Κυβέρνησις ἀπολαμβάνει, καθὰ ἐβδαιώθημεν, ὑπὲρ τὰς 80 χιλιάδας λίρας κατ' ἔτος.

μόνους καὶ τινες ἄλλους ὡς τοὺς Τραπεζουντίους κλπ. ἀνεκέρυξεν ὡς γυνήσιους τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων ἀπογόνους, ὅπερ παραλογισμὸς μὲν, ἀλλ' οὐχ ἥτιον τρανωτάτῃ ὑπὲρ τῶν νῦν Λεσβίων ἀπόδειξις ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἔντονον φέρουσι τὸν προγονικὸν τύπον τῆς Αἰολοδωρικῆς κατὰ τε γλῶσσαν καὶ ἥθη καταγωγῆς, ὥστε μὴδ' ὅ ἐκ προθέσεως μισέλλην οὗτος ἡδυνήθη ν' ἀρνηθῇ αὐτό. (11)

Ἡ συγχωινωμία τῶν κατοίκων ἐκάστης κοινότητος τῆς νήσου, ἥτις δι' ἡμιόων (12) συνήθως γίνεται, εἶναι δυστυχῶς κακίστη διὰ τὸ ὀρεινὸν καὶ πετρῶδες τοῦ ἐδάφους αὐτῆς. Ἐτητινα πρὸ τοῦ σεισμοῦ συνεργεῖα τῆς Σεβαστῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως καὶ τῶν κατοίκων εἶχε χαραχθῇ ἀμαξωτὴ ὁδός, ἥτις ἐκ τοῦ κέντρου τῆς νήσου διερχομένη ἐπρόκειτο νὰ καταλήξῃ εἰς Σίγριον· δυστυχῶς ὁμως, τοῦ σεισμοῦ ἐν μέσῳ τῆς ἐργασίας ἐπελθόντος, ὠπισθοδρομήσῃ μέχρι τῶν νῦν ἡ ἀναγκαιοτάτη αὕτη διὰ τὴν Λέσβον ὁδοποιεῖται, ἥς τὴν ταχέϊν ἐπανάληψιν ἀπὸ καρδίας εὐχόμεθα.

Δημόσια ἐκπαιδευτήρια ἐν Λέσβῳ ὑπάρχουσι πεντήκοντα ἕξ προκαταρκτικὰ, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτῶσιν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους καὶ πεντακοσίους μαθητὰς, ἐν Γυμνασίῳ ἐν Μιτυλήνῃ (13),

11) Οἱ Λέσβιοι κοινῶς παρὰ πάντων ὁμολογοῦνται ὡς γνήσιοι τῶν ἀρχαίων Αἰολέων ἀπόγονοι· εἰσι δὲ δραστήριοι καὶ ἐπιχειρηματῆαι ἔμποροι, εὐφρεῖς, φιλόξενοι καὶ φιλόμουσοι (ἐκ τῶν λεξικῶν τῶν κυρίων ὀνομάτων τῆς ἐταιρίας τῶν Γάλλων σοφῶν). Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα τὰ μελέτης καὶ σπουδῆς ἄξια καθ' ὅσον τοὺς ἰδιωτισμοὺς τῆς τῶν Λεσβίων γλώσσης ἀφορᾷ, πλὴν τοῦτο ἀνδρὸς ἐτέρου ἴδιον.

12) Ἀριθμοῦνται ἐν τῇ Νήσῳ ἡμίονοι ὑπὲρ τὰς 25 χιλιάδας. φορβάδες καὶ ἵπποι ὑπὲρ τὰς 30 καὶ ψυλὰ ἄλλα ζῶα, πρόβατα, αἶγες κλπ. ἄνω τῶν 60.

13) Περιττὸν κρίνομεν ὅπως ἀναφέρωμεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα σήμερον ὅτι μεγάλως κατεπερίγει ἡδὴ ἡ σύστασις κεντρικοῦ καὶ ἐν

ἐν ἡμιγυμνάσιον ἐν Πλωμαρίῳ, ἑπτὰ ἑλληνικά σχολεῖα (ἐν Μιτυλήνῃ, Μολύβῳ, Μανδαμάδῳ, Καλλονῇ, Ἀγιάσῳ, Βατούσῳ, Ἀγία Παρασκευῇ καὶ Πολυχνίτῳ) καὶ περὶ τὰ δέκα ἑπτὰ Παρθεναγωγεῖα. — Ἰατροὶ ἐπιστήμονες 18 καὶ πλοῖα μεγάλα καὶ μικρά ὑπὲρ τὰ 250.

Διαιρεῖται δὲ ἡ Νῆσος πολιτικῶς μὲν εἰς δύο Καζάδες· τὸν τῆς Μιτυλήνης καὶ τὸν τοῦ Μολύβου, ἐκκλησιαστικῶς δὲ (14) εἰς ἰσαριθμούς ἐπαρχίας τὴν τῆς Μιτυλήνης καὶ τὴν τῆς Μηθύμνης, ὧν τὰ καθέκαστα εἰς τὰ ἑξῆς ἐνταῦθα συνοψίζομεν.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ.

Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἀποτελοῦσι τριάκοντα ὁμοῦ τὸν ἀριθμὸν μεγάλαι καὶ μικραὶ Κοιότητες, ὧν πρωτεύουσά ἐστιν ἡ τανῦν τῆς Μιτυλήνης πόλις (Κάστρον), ἣτις εὐτυχῶς ἤδη μία ἐκ τῶν καλλίστων τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας μικροπόλεων λογίζεται, κατὰ τε τὸν πληθυσμὸν, τὴν ὡραιότητα τῶν οἰκοδομημάτων τῆς, τὴν καλλονὴν τῶν ἐξοχῶν τῆς, τὴν εὐθηνίαν καὶ πλευσιότητα τῶν τροφίμων τῆς, καὶ δὴ τὴν ἰκάνην τῆς νέας γενεᾶς τῶν κατείκων αὐτῆς μόρφωσιν, ἀναπτυχθεῖσα θαυμασίως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος κυρίως αἰῶνος.

τῇ ἐπαρχίᾳ Μηθύμνης Γυμνασίου, ὅπερ θαυμασίως πράγματι ἐν τῇ τοῦ Λειμῶνος Μονῇ κατορθοῦται, ὡς πρὸ τινων ἐτῶν οἱ κ. Μ. Κάμπερ, ἱατρὸς, Ζαφ. Ὑπανδρευμένος, Γ. Ἀριστείδης καὶ τόσοι ἄλλοι λόγιοι τῆς ἐπαρχίας ἄνδρες κατέδειξαν.

14) Ἐκκλησίαι ἐν τῇ Νήσῳ ὑπάρχουσι τὸ ὅλον 94, ἐν αἷς ἐφημερεύουσιν 132 ἱερεῖς· 5 ἱερά Μοναστήρια καὶ 8 τούτων Μετόχια.

Ἡ ἐμπορικὴ ἰδίως μάλιστα ζωηρότης, ἥτις ἀπὸ τινων ἐ-
τῶν ἤδη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπικρατεῖ, εἶναι πολλοῦ λόγου
ἄξια σήμερον· ἔμποροι Μιτυληναῖοι εἰς τὰς πλείστας τῆς
Τουρκίας, τῶν Ἑγεμονειῶν, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς δυτικῆς
Ῥωσσίας πόλεις, δηλ. εἰς Κωνσταντινούπολιν, Ἰβράιταν,
Σμύρνην, Θεσσαλονίκην, Βουκουρέστιον, Ταϊγάνιον, Ἀλε-
ξανδρείαν, Γαλάζιον κτλ. πρὸ πολλοῦ ἀποκαταστάντες ση-
μαντικὸν ἐνεργοῦσιν ἐμπόριον εἰσαγωγῆς τε καὶ ἐξαγωγῆς δι'
ἀνταποκρίσεως ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν Μιτυλήνῃ, μεθ' ἧς, ὡς
γνωστὸν, τὰ πλείστα τῆς κατέναντι Ἀνατολῆς μέρη συνεμ-
πορεύονται.

Τῷ λιμένι τῆς πόλεως νῦν ταύτης, ὅστις ἀπὸ τινος δαπάνης
αὐτῆς καὶ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως λαμπρότατα ἐπεσκευά-
σθη καὶ ἐκαλλωπίσθη (15), προσεγγίζουσι τὰ πλείστα τῶν
διαφόρων ἐταιριῶν ἀτμόπλοια, ἅπερ μυρίων ὠφελειῶν τῇ πόλει
ταύτῃ πρόξενά γίνονται, εἰς ἀδιάκοπον καθιστῶντα συγκοιν-
νίαν μετ' αὐτῆς τό τε ἐσωτερικὸν τῆς Νήσου καὶ τὰ κατέ-
ναντι πλουσιώτατα τῆς Ἀνατολῆς μέρη, Κυδωνίας (Αἰβαλί),
Ἀδραμῆτι, Δικελί, Ἠέργαμον, Μακαρῶνι κλπ. Ἀπὸ τινων
ἐτῶν δὲ σύρμα τηλεγράφου καὶ μετ' αὐτῆς συνδεθὲν παρέχει
πρὸς τοὺς κατοίκους τὴν πολύτιμον ταύτην εὐχολίαν ὅπως
συνεννοῶνται αὐθωρεὶ ἐν ἀνάγκῃ μετὰ παντὸς ὁποιοῦδήποτε
τόπου.

15) Ὡ πόσον ὥραϊος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ ἐπὶ τῆς προκυμαίας
τοῦ λιμένος τούτου γινόμενος νῦν ὑπὸ τῶν κατοίκων περίπατος!
Ὡ πόσον μαγευτικὴ καὶ ποητικωτάτη ὁράται ἐκ τοῦ τόπου
τούτου, ὃν Μοράγιο κοινῶς καλοῦσιν αὐτόθι σήμερον, ἡ τοπο-
θεσία τῆς πόλεως καὶ τῶν περὶ αὐτὴν τόπων καὶ ἰδίως ἡ τοῦ
λεγομένου Κισσίου, ἣν καὶ αὐτὴ ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ ἀποθα-
νὼν Σουλτὰν Μετζιτ εἶχε τιμῆσαι διὰ τῆς παρουσίας Του, ὅτε
τὸ 1844 ἡδύοχησεν ὅπως ἐπισκεφθῇ καὶ τὴν νῆσον ἡμῶν ἐν τῇ
μικρᾷ ἐκείνῃ περιοδείᾳ Του.

Μέχρις ἐσχάτων τοῦ παρελθόντος εἰσέτι αἰῶνος, εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι διὰ τὸ δεινὸν τῆς ἐποχῆς καὶ οἱ τῆς πόλεως ταύτης κάτοικοι, ὥς καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἅπαν, εἰς ἀμάθειαν λυπηρὰν καὶ ἀκοινωνησίαν παρέμεινεν, ἐξ οὗ καὶ αἱ μέχρις ἡμῶν λεγόμεναι μομφαὶ τινὲς κατ' αὐτῶν καὶ κατηγορίαι, ὧν αἱ πλεῖσται πάντῃ παιδαριώδεις ἀληθῶς εἰσι καὶ τῇ νέᾳ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης γενεᾷ ὅλως ἀνάρμοστοι· καὶ ὅμως οὐδόλως αἰσχύνονται καὶ νῦν εἰσέτι ἀσυνείδητοί τινες τῶν ξένων, ἐξ ἀτομικῶν αὐτῶν παθῶν πάντοτε κινούμενοι, νὰ οἰκοδομῶσιν ἐπὶ τῶν τοῦ μεσαιῶνος ληρημάτων τούτων σαθράς καὶ καταπτύστους λιβελλογραφίας, αἵτινες ὅμως εὐτυχῶς οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ τὴν ἀγανάκτησιν καὶ μομφὴν τῶν φρονίμων ἀνθρώπων κατὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν κυρίων ἐπισύρουσιν.

Ὅσον δὲ τὰ τῆς φιλομουσίας ὥς καὶ τὰ τῆς διανοητικῆς βελτιώσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς πόλεως ταύτης ἦδη ἀφορᾷ, μάρτυς ἱκανὸς αὐτῶν, λέγομεν, πρῶτον μὲν τὸ λαμπρὸν καὶ περίπυστον ἐν αὐτῇ Γυμνάσιον, ὃπερ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ τανῦν γυμνασιάρχου καὶ ἐξ εὐπαιδευτῶν διδασκάλων καθηγετούμενον, ἀληθῆ ὄντως τιμὴν εἰς τὴν νῆσον ἅπασαν περιποιεῖ καὶ ἱκανὸς καθ' ἑκάστην εἰς τὰ διάφορα αὐτῆς χωρία καὶ ἀλλαχοῦ ἐξαποστέλλει διδασκάλους· δεῦτερον δὲ, τὸ καλῶς κατηρητισμένον κεντρικὸν αὐτῆς Παρθεναγωγεῖον. Ἡ Λέσχῃ, ἡ Φιλόπρωτος Ἀδελφότης, τὸ Νοσοκομεῖον, τὸ Τυπογραφεῖον, καὶ πλεῖστα, ἄλλα τούτοις ὅμοια ἱερά τε καὶ φιλόπρωτα καταγώγια, περὶ ὧν καὶ παρ' ἄλλων πολλῶν πολλὰκις λόγος ἱκανῶς ἐγένετο, ὥς νομίζομεν.

Τὴν πόλιν τῆς Μιτυλήνης τιμᾷ πρὸ πολλοῦ διὰ τῆς ἐξόχου παρουσίας τοῦ ὁ ἐν ἱεράρχαις σεβάσμιος καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀληθῆς ποιμὴν πρῶτην Ἀλεξανδρείας Κ. Καλλίνικος, οὗ τὰς σπανίας ἀρετὰς καὶ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα ἡμῶν

εὐγενῇ ὅπως αἰσθήματα, ὥς τοῖς πᾶσι γνωστὰ, παραλείπομεν.

Τί δὲ δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ τις καὶ περὶ τοῦ φιλομούσου ἀληθῶς καὶ ἀριπρεπεστάτου αὐτῆς ποιμενάρχου Κ. Κ. Μεθοδίου, ὃς ἀείποτε πατρικῶς ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του μεριμνῶν καὶ τὴν διαδοσὶν τῆς ἀληθοῦς παιδείας ἀόκνως ἐπιδιώκων, δὲν ἐβράδυνεν ἵνα καὶ αὐτὰ τὰ ἐν Μιτυλήνῃ καὶ Ἑρεσσῶ κτήματα τῆς Μητροπόλεως γενναίως εὖ ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἐπαρχίης αὐτοῦ διαθέσῃ;

Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ταύτῃ τῆς Μιτυλήνης ἐδρεύουσιν ἀνέκαθεν ὁ Γενικὸς τῆς Νήσου Διοικητῆς, ὁ ἅγιος Μιτυλήνης καὶ οἱ ὑποπρόξενοι τῶν διαφόρων Αὐλῶν: Ρωσσίας, Αὐστρίας, Ἑλλάδος, Γαλλίας, Ἰταλίας, Ὁλλανδίας, Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς.

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Μιτυλήνης ὑπάγεται, ὥς γνωστὸν, τὸ πλεῖστον τῆς Νήσου μέρος καὶ ἐξῆς μάλιστα οἱ εὐπορώτεροι καὶ πολυανθρωπότεροι αὐτῆς χωροπόλεις Πλωμαρίον, Γέρο, Ἀγιάσος, Βρυσιὰ, Πολυχίτος, Ἑρεσσὸς καὶ ἄλλαι, ὧν οἱ πλείνται καὶ πρὸ πάντων ἡ τοῦ Πλωμαρίου (16) εἰς ἀ-

6) Μόνοι οἱ λαβόντες ἀφορμὴν ἐκ τοῦ πλησίον νὰ γνωρίσωσι τὴν μικρὰν ταύτην πολιτείαν δύνανται μεθ' ἡμῶν νὰ συνομολογήσωσι τὴν ὑπάρχουσαν αὐτόθι ἤδη ἀνάπτυξιν. Ὅποια τάξις καὶ ὑπηρεσίας ἀκρίβεια ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις αὐτῆς! Ὅποια ἐμπορίου κίνησις ἐν τῇ ἀλιμένῳ παρ' αὐτῇ ὄχθῃ τῆς θαλάσσης! Αὐτόθι ὁ ἐργάτης μὲν ἀπὸ πρωίας μέχρις ἐσπέρας ἀδιακόπως ἐργαζόμενος τοὺς βράχους εἰς ὠραιῶτάτους ἐλαιῶνας μεταβάλλει· ὁ ἔμπορος δὲ, μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ἀδιαλείπτως σκεπτόμενος, μηχανικὰ ἐλαιοτριβεῖά τε καὶ σαπυνοποιεῖα κατορθοῖ καὶ πλοῖα πολλῶν χιλιάδων κοιλῶν κατασκευάζεται. Ἡ Κοινότης αὕτη σεμνύνεται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ ἐπὶ τῷ κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους ἀναδειχθέντι διαστήμῳ

πίστευτον ἀληθῶς βαθμὸν προόδου καὶ ἀναπτύξεως ἤδη εὐρίσχεται.

Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατ' ἄλλων τινῶν, ὡς καὶ κατὰ μιᾶς ἡ δύο ἐκ τῶν προλεχθέντων μεγάλων τῆς ἐπαρχίας ταύτης Κωμοπόλεων, ὀλίγα τινὰ ὑπὸ τινων συνήθως λέγονται· ἡμεῖς ὁμως οὐδέν τι βασίμως περὶ αὐτῶν ὀριστικῶς ἀποφανθῆναι ἐυνάμεθα, ὡς μήπω ἀκριβῶς τὰ κατ' αὐτάς ἐπιστάμενοι, ἄλλως τε δὲ πεπεισμεθα ὅτι εἰ ἐν αὐταῖς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀποκαταστάντες πλείνται αὐτῶν ἄνδρες λόγιοι οὐ μικρὸν συντελοῦσι νῦν βεβαίως ὑπὲρ τῆς βαθμιαίας μορφώσεως τῶν κατοίκων αὐτῶν καὶ ἀναπτύξεως.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΗΘΥΜΝΗΣ.

Ἐν τῇ σημερινῇ τῆς Μηθύμνης πόλει, ἥτοι ἐν Μολύβῳ, διέμενεν ἄλλοτε καὶ ὁ θρησκευτικὸς τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀρχηγός, ἐξ οὗ καὶ Μηθύμνης ὁ Ποιμενάρχης οὗτος ἐκτίσσε κέκληται, ἀλλ' αἷτια σπουδαῖν, ἡμῖν δυστυχῶς ἀγνώστα, ἡνάγκασαν, φαίνεται, τινὰ ἐξ αὐτῶν ἐν δειναῖς ἐποχαῖς καὶ δυσχερεσί χρόνοις νὰ μεταθέσῃ τὴν Μητρόπολιν τῆς ἐπαρχίας ταύτης εἰς Καλλονήν, ἔνθα καὶ μέχρι τῆς σήμερον διὰ λόγους οἰκονομίας ὑπάρχει, ἂν καὶ πολλὰ πρό τινος περὶ μεταθέσεως εἰς Μόλυβον ὑπὸ τῶν πλείοτέρων Κοινοτήτων διενηργήθησαν· οὐχ ἥτιον ὁμως ὑπάρχει συνοδική περὶ τῆς ὑ-

αὐτῆς τέκνῳ Βενιαμὶν τῷ σοφωτάτῳ, οὗ, δυστυχῶς, τὴν ὑπὸ τινος τῶν μαθητῶν αὐτοῦ γραφεῖσταν ἄλλοτε βιογραφίαν διὰ λόγους ἄλλους ἀναγκαζόμεθα νὰ παραλείψωμεν πρὸς τὸ παρόν.

ποθέσεως ταύτης ἀπόφασις τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας, ἥς ἀντίγραφον ἐν τοῖς πρωτίστοις τῆς ἐπαρχίας Κοινότησιν εὑρηται, λέγουσα ἐν συνόψει ὅτι, κατὰ τὸ συμφέρον ἐκάστης τῶν Κοινοτήτων, δύναται ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερεὺς τῆς ἐπαρχίας Μηθύμνης νὰ διαμένη ἀκωλύτως ἐν Μολύβῳ ἢ ἀλλαχόσε τῆς ἐπαρχίας του ὅσον ἀπαιτεῖται. Φρονεῦμεν ὅθεν ὅτι ὁ νῦν ἁγ. Μηθύμνης Κ. Κ. Ποίσιος, περὶ τῆς ποιμαντορικῆς τοῦ ὁποῖου ικανότητος πεπεισμένα, ἀμφοτέρω θέλει ικανοποιήσῃ τὰ μέρη, διατρέψων ἔστιν ὅτε καὶ ἐν Μολύβῳ, ἐνθα, εἶναι ἀληθές, πολλὰ τῆς ἐπαρχίας συμφέροντα καθιστῶσιν ἀναγκαιοτάτην πολλάνκις τὴν παρουσίαν αὐτοῦ. — Συναποτελεῶν δὲ τὴν ἐπαρχίαν Μηθύμνης 37 τὸ ὅλον μεγάλα καὶ μικραὶ Κοινότητες.

Ἐν Μολύβῳ πρὸς τοὺς ἄλλους, συναινέσει τῆς Κυβερνήσεως, παρέμειον ἄλλοτε ἀπεσταλμένοι τινὲς ἐκ μέρους τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, Καζάβεκληδὲς ἐπιλεγόμενοι οἱ αἱ ἐπ' ἐσχάτων Χατζῆ Γιαννάκης ὁ ἐκ Μολύβου, Φωτάκης, Ν. Ἀντωνίου καὶ Μ. Ἐρεσσό:οιγλους, οἱ ἐκ Τελωνείων Χατζῆ Ἀναγνώστης, ὁ ἐκ Σκαριῆς Τζονέτος καὶ Κοῦκκος αἱ ἐξ Ἐρεσσῶ, Εὐαγγελινὸς καὶ Παυλῆς οἱ ἐκ Βατούρης, Ἰαχῆμοιγλους ὁ ἐξ Ἀργένου καὶ Χατζῆ Νικολῆς ὁ ἐκ Πέτρας (17), ἔργον τῶν ὁποίων ἦν νὰ ἐπι-

17) Ἰδοὺ τί περὶ αὐτῶν ὁ Κ. Σ. Ἀναγνώστου εἰς τὴν Λεσβιάδα του λέγει:

«Καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας αὐτῶν εἰς καιροὺς θλιβεράς δυστυχίας τε καὶ ἀμαθείας δὲν ἔπαυσεν ἡ Λεσβος, καὶ ἰδίως τὰ δυτικὰ αὐτῆς χωρία, νὰ γεννῶσι ἄνδρας τινες ἐνίοτε μεγαλοφυεῖς, μεγαλόνοας καὶ τολμηροὺς καίτοι ἀγραμμάτους λέγω τὸν μακαρίτην Χατζῆ Γιαννάκην ἐκ Μολύβου, τὸν ἐξ Ἐρεσσῶ Τζαννέτον, τὸν ἐξ Ἀγρας Γεώργιον ἱατρὸν, τὸν ἐκ Τελωνίων Φωτάκην, τὸν ἐκ Καλλονῆς Χατζῆ Ῥάλλην κλπούς.» Ὁ κ. Ἰωάννης Κοῦκκος, ὡς κατόπιν φαίνεται, ἀναδειχθεὶς μετὰ τῶν ἀνωτέρω δὲν ἀναφέρεται.

τηρῶσι καὶ ὑπερασπίζονται τὰ τῶν χριστιανικῶν Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας συμφέροντα· διὸ καὶ εἰς κρίσιμωτάτας πολλάκις περιστάσεις τῆς ἐπαρχίας ὡς καὶ τῆς Νήσου ἀπάσης ἐν γένει, μεγάλως οὗτοι συνετέλεσαν δυνάμει τῆς πολιτικῆς αὐτῶν ἱκανότητος καὶ μεγάλης παρὰ τοῖς κρατοῦσιν ὑπολήψεως. Ἦδη ὅμως ἀπὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας συστήματος περιττὴ ἡ ἀντιπροσωπεῖα αὕτη ἐθεωρήθη, ἀναπληρουμένη διὰ τῶν κατὰ καιροῦ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Μολύβου ἐκλεγομένων χριστιανῶν συμβούλων (Ἀζάω), ἐν εἰς διαπρέπουσιν, εἶναι ἀληθές, ἄνδρες ὄντως ἀγαθοὶ καὶ φιλοπάτριδες.

Ἡ παρῶσα δὲ τοῦ Μολύβου κατάστασις ἐστὶν εὐτυχῶς ἀρίστη διότι καὶ τῶν ἀναγκαιοτέρων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εὐμοιρεῖ καὶ ἐμπόριον ἱκανῶς ἀνεπτυγμένον κέκτηται· οὐχ ἥττον δὲ καὶ πολλὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης Κωμοπόλεων καὶ ἰδίως ἡ στενοφυῆς καὶ βραχυώδης μὲν καλλιτέκνος ὅμως Βατούσα, ὁ Μανδιμάδας, ἡ Ἁγία Παρασκευή, Πέτρα καὶ ἡ Καλλονή, τὰ καλλὰ καὶ σωτήρια τῆς παιδείας ἀποτελέσματα πρὸ πολλοῦ αἰσθανθεῖσαι, μυρίας διὰ παντός καταβάλλουσι προσπάθειάς ὅπως συστηματικώτερα τὰ τῶν γραμμάτων θεραπευτήρια καταστήσωσι (18)· διόπερ καὶ μόναι αἱ Κοινότη-

18) Αἱ Κοινότητες αὗται ἀπὸ τριακονταετίας σχεδὸν διατηροῦσιν ἐν αὐταῖς διδασκάλους Ἑλλήνας, ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν ἱκανὴν τῶν κατοίκων αὐτῶν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν φιλομουσίαν· ἐν Βατούσῃ ἐσχάτως μάλιστα συνεργεῖα φιλοτίμων τε καὶ φιλοκάλων τινῶν αὐτῆς τέκνων, συνεστήθη φιλόμουσος ἐκπαιδευτικὴ Ἀδελφότης, ἥς τὰ κεφάλαια εἰς χιλίας περίπου ὀθωμ. λίρας ἀνέρχονται σήμερον, ὡς βεβαιούμεθα, ἐκ τῶν προσόδων τῶν ὁποίων (δηλ. τοῦ τόκου) διατηρεῖται ἀπὸ τετραετίας ἤδη καλῶς κατηρτισμένη Ἑλληνικὴ Σχολὴ ὑπὸ εὐπαιδευτοῦ νῦν καὶ φιλοτίμου λίαν διδασκάλου διευθυνομένη.

τες τῆς ἐπαρχίας αὐται εὐμοιροῦσιν ἀνδρῶν τοιούτων, οἵτινες
διὰ τῶν γνώσεων αὐτῶν καὶ τῆς παιδείας οὐ μόνον τὴν ἐπαρ-
χίαν τιμῶσιν ἀλλὰ καὶ τὴν νῆσον ἡμῶν ἅπασαν καθωραΐζου-
σι. Τί δὲ εἵπωμεν περὶ δύο ἢ τριῶν ἄλλων μεγάλων τῆς ἐπ-
αρχίας ταύτης Κοινοτήτων, ὧν οἱ κάτοικοι τὸν νήδυμον εἰσέτι
δυστυχῶς κοιμῶνται ὕπνον, φθίνοντες ἤδη τοῦ δεκάτου καὶ
ἐννάτου αἰῶνος τῆς προόδου καὶ ἀναγεννήσεως!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Κατάλογος ονομαστικῶς τῶν Κοινοτήτων τῆς Νήσου.

Α'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ.

Όνομα	ἀπόστασις ἀπὸ Μιτυλήνης	Οἰκίαι		Κάλλες εἰς ὃν ἐκάστη υἱάγεται (α)	Παρατηρήσεις (β)
		Χριστιανικ.	Ώθωμαν.		
Μιτυλήνη	ὠραι »	2560	380		διατηρ. Γυμν., 2 ἀλληλ. 2 Παρθ.
Μόρια	1	410		Μιτυλ.	ἀλληλ. καὶ Παρ.
Ἀφάλωνας	1 1/4	166		»	ἀλληλοδιδασκτ.
Παναγροῦδα	1	40		»	
Πάφλα	1 1/2	360		»	σχολ. ἀλληλοδ.
Θερμή	2	200	80	»	»
Πηγὴ	3	88		»	»
Κώμη	3		45	»	
Κυδῶνα	3 1/2		70	»	
Μυσεγνὰ	3	188	14	»	ἀλληλοδιδασκτ.
Χάλικες	3 1/2	200		»	»
Καγζάνι	1	167		»	»
Πληγῶνι	1	110		»	
Ἀγ. Μαρίνα	1	220		»	ἀλληλοδιδασκτ.
Λουτρὰ	1 1/2	180	15	»	»

(α) Πολλὰ Κοινότητες ἐνῷ ἐκκλησιαστικῶς ὑπάρχοντι εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μιτυλήνης, πολιτικῶς ὑπάρχοντι εἰς τὴν τῆς Μηθύμνης (Μολύβου) καὶ τὰνάπολιν καὶ διὰ τοῦτο καλὸν θεωρήσαμεν ὅπως καὶ περὶ τοῦτου ὁ ἀναγνώστης διαφωτίζεται.

(β) Τὰ σχολεῖα εἰσὶ, ὡς γνωστὸν, τὰ μόνυ μαρτύρια τῆς ἡθικῆς καὶ διανοητικῆς καταστάσεως, ἐκάστου τόπου διὸ καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις ἀντιπάσης ἄλλης πληροφορίας περὶ τῶν σχολείων ἐκάστης κοινότητος ἰδιαίτερος λόγος γίνεται.

Σκόπελος	3	320	110	Μιτυλ.	άλληλ. και Παρθ.
Μεσαγρός	3	190	70	»	σχολ. άλληλοδ.
Άγ. Ίωάν. και	3		30	»	
Σαμαβοῦτα					
Παπάδος	3	215		»	άλληλ. και Παρθ.
Πλακάδος	3	90		»	
Σαποῦνι	3		50	»	
Παλαιόκηπος	3 1/2	330		»	άλληλ. και παρθ.
Κατωτρίτος	3	100	52	»	σχολ. άλληλοδ.
Σκοῦντα	3	110		»	
Ἡπιος	3	150	54	»	σχολ. άλληλοδ.
Κεραμιά	3		35	»	
Ἀσώματος	4	160		»	σχολ. άλληλοδ.
Ἀγιάσσοι (α)	4	1418		»	έλλ. άλλ. Παρθ.
Κοινότης Πλω-	7	2715		»	1 έλλ.. 5 άλληλ
μαρίου (β)					και 2 Παρθεναγ.
Ἀμπελικό	8	106		»	
Βοῦρκοι	8	85		»	
Βρυσιά	8	440		»	άλληλ. και Παρθ.
Πολιχνίτος	8	1060	56	»	έλλ. άλλ. και Π.
Γρίπα	8		30	»	
Λησθόριον	8	106	20	»	σχολ. άλληλοδ.
Βασιλικιότης	7	207	50	»	»
Ἄγρα	14	235	90	Μολύβ.	»
Μεσότοπος	15	240	35	»	»
Ἐρεσσός	16	475	70	»	(άλλ. και Π. οίκο-
Σίγριον	16		68	»	δομουμέν. κ. Ἐλ.)

(α) Ἐν τῷ νῶ τῆς Ἀγιάσου ὑπάρχει εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἣτις λέγεται ὅτι εἶναι μία ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγ. Λουκᾶ ζωγραφισθέντων· διὸ καὶ μέγα πλῆθος προσκυνητῶν συρρεῖ τὴν 15 Αὐγούστου.

(β) Τὴν ὅλην τοῦ Πλωμαρίου Κοιν. ἀποτελοῦν τὰ ἑξῆς· 19 χωρία, τὸ κυρίως Πλωμαρίον, ὁ Ποταμός, Πλαγίτζ, Τρίγωνος, Παλαιοχωρι, Κουρνέλα, Βουρὸ, Ἀκράσι, Δρυττα, Λεύρα, Κάτω Χωριὸ, Μηλιές, Βελανιές, Λοδοχωρι, Μέσσανα, Λιμνί, Ἀπάν-Χωριὸν, Πλαστὸν καὶ Κουτρούλι.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΗΘΥΜΝΗΣ

Όνομα	ἀπόστασ. ἀπὸ Μετλήνης	Οἰκίαι		Καζᾶς εἰς ὃν ἐκάστη ὕπνεται	Παρατηρήσεις
		Χριστιανικ.	Ὀθωμαν.		
	ὥραι				
Ἀχυρῶνα	7	277		Μολύβου	ἀλληλ. καὶ Παρ.
Δάφνα	7	113	50	»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Σουμούρια	7		20	»	
Τζουμαῖλι	7		25	»	
Ἀργινὰ	7		30	»	
Κιράμι	7	95		»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Παπινὰ	7	73		»	
Ἀγ. Παρασκευή	7	710		»	ἐλλ. καὶ ἀλληλ.
Κωλομηδάδος	8	160		»	»
Κλαπάδος	8		60	»	
Στύψις	8	382		»	Σχολ. ἀλληλ. (α)
Υψηλομέτωπον	10	271	55	»	»
Γέλια	10	223	65	»	»
Μανδαμάδος	8	647		Μιτ.υλ.	ἐλλ., ἀλλ. καὶ Π.
Κουκμίδος	8		20	»	
Κάπη	9	257	110	»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Κλιού	9	180	73	»	»
Σκαμιά	10	183	60	Μολύβου	»
Χάλικας	11	77	20	»	
Ἀργενος	12	120	120	»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Λαθιόνας	12	150	150	»	»
Μόλυβος	12	523	404	»	ἐλλ. ἀλλ. καὶ Π.
Πέτρα	11	210	210	»	»

(α) Αὐτόθι ὡς μανθάνομεν πρόκειται νὰ συστήσῃ καὶ Παρθενολογεῖον.

Χιλιопηγάδα	11		30	Μολύβου	
Πετριτζήκι	10	70	20	»	
Βαφιδς	10	60		»	Σχολ.άλληλοδιδ.
Ε' τάρο	10	280		»	»
Φύλια	9	314	80	»	»
Ανεμώτια	8	145	90	»	»
Τσουκαλογώρι	12	200	270	»	»
Τελώνια	14	689		»	άλληλ. και Παρθ.
Τζήθρα (α)	12	30		»	
Βατούσα	12	460		»	έλλ.άλλ. και Παρ.
Χύδρα	12 ¹ / ₂	166	42	»	Σχολ.άλληλοδιδ.
Φτερούντα	12	160	90	»	»
Ρέμα	12	38		»	
Παράκοιλα	8 ¹ / ₂	140	95	»	Σχολ.άλληλοδιδ.

(α) Ἡ Τζήθρα ἠρίθμει ἄλλοτε, ὡς αἱ οἰκιῶν σωρεῖται τοῦτο τρα-
νὼς μαρτυρεῖ, πολλὰς οἰκιῶν ἐκκτοντάδας, ἐπισκοπὴ οὖσα, καθὰ εἰκάζεται,
μὲς τῶν δύο τῆς νήσου Μητροπόλεων· τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡ ἐν Μολύβῳ Ἀρχὴ
καὶ μέχρις ἐσχάτων εἰσέτι (Τζήθρα Μουκασασι) ἀπεκάλει καὶ ἐγρα-
φε ἅπαντα τὰ περὶ αὐτὴν μέρη Τελωνείων κλπ. Αὐτόθι εὕρηται τὰ τῶν
μοναστηρίων, Περιβολῆς καὶ Κρεακώπου πλουσιώτατα κτήματα, ἐλαιῶνες,
περιβλῆα, ἀγροὶ κλπ. ἅτινα ἀγνωστον πῶς καὶ πότε εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ
ἐν Χρυσουπόλει τῆς Κων/λεως ὄθωμ. τεμένους περιέπεσαν.

ΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ.

Τὸ ψυχρὸς ὅπερ κατόπιν ἀκαταπαύστων μηνιαίων βροχῶν εἶχεν ἐπέλθῃ τῇ Νήσῳ κατὰ τὴν 11ην καὶ 12ην Ἰανουαρίου τοῦ 1850, ἣν ὁλως πρωτορανὲς καὶ πρωτάκουστον τὸ θερμόμετρον εἶχε καταβῇ τότε μέχρι τοῦ 8° βαθμοῦ. Αἱ ὁδοὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν χωρίων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἦσαν πάντῃ ἀνθρώπων ἔρημοι. Αἱ ἐργασίαι τῶν κατοίκων ἐπὶ μῆνα ὅλον διεκόπησαν. Ἀνθρώποι δυστυχεῖς καὶ ἄλλοι εἰς τὰς ἐξοχὰς, ὑπὲρ τοὺς τεσσαράκοντα, ὡς λέγεται, ἀπέθανον· τὰ κτήνη ὅλα μέχρις ἐνὸς ἐξέπνευσαν· τὰ δένδρα ἅπαντα καὶ ἰδὼς τὰ τῶν ἐλαίων κατεμαράνθησαν κτηματῖαι τινὲς ἐξαίφνης ἑαυτοὺς δυστυχεῖς κατιδόντες ἡτύχοιριζοθησαν· ἕτεροι τῶν φρενῶν οἱ τάλαντες ἀπεξενώθησαν. Ἡ ζημία ἐν γένει τῆς Νήσου εἰς πολλὰ ἀνήλθε λίρῶν ἑκατομύρια !

Ὡ πόσον πλὴν αἱ βουλαὶ τοῦ Ὑψίστου εἰσὶν ἀληθῶς ἀνεξερεύνητοι ! Ἡ καταστροφή τῶν ἐλαιῶνων αὕτη αἰτία ἀφ' ἑτέρου ἐγένετο, ὅπως ἀναπτυχθῇ τὸ σπαργανῶδες μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐμπόριον τῆς Νήσου· διότι τῶν κατοίκων πολλοὶ τῶν προτέρων τοῦ καρποῦ τούτου προσόδων ἐξαίφνης στερηθέντες, ἠναγκάσθησαν ἔχοντες ἄκοντες νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὰ τοῦ ἐμπορίου, ὅπερ καὶ τοὺς αἰῶνας, ὡς γνωστὸν, εὐτυχεῖ καὶ τὰς κοινωνίας ζωηροτέρας καθίστησιν· ἐντεῦθεν δὲ καὶ οἱ εἰς τὰ διάφορα ἤδη μέρη ἐμπορικοὶ τῶν Λεσβίων οἴκοι, ὡς καὶ ἡ ἐν τῇ Νήσῳ ὑπάρχουσα ἐμπορικὴ ἀνάπτυξις· ἐνῶ τὰ ἐλαιόδενδρα περὶ τὰς ρίζας αὐτῶν μετὰ τινα καιρὸν καὶ αὖθις ἀνα-

ελαττήσαντο, εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν πρὸ πολλοῦ περιήλθον κατὰστασιν.

Ἡ δὲ τοῦ σεισμοῦ φρικωδεστάτη καταστροφή ἤρξατο τὴν 23ην Φεβρουαρίου, ὥραν 6ην μ. μ. τοῦ 1867. Οὐδεμία ὑπογειος βοή, οὐδὲ κρότος προηγέθη αὐτῆς· μόνον ὁ ἀήρ ἦτο κατὰ τι βαρὺς· περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐκλονίσθη ἡ γῆ σφοδρότατα· ὅσοι εὐρέθησαν εἰς τὰς ὁδοὺς ἐρρίφθησαν βιαίως κατὰ γῆς. Αἱ ὀροφαὶ καὶ τὰ ἔωματα τῶν οἰκίῶν διερρίγησαν, καὶ μετ' ὀλίγον κατέπεσον καὶ αὐταὶ οἱ οἰκίαι· ὀλίγοι ἄνθρωποι ἔλαβον καιρὸν νὰ σωθῶσιν· οἱ δὲ διασωθέντες παρευρέθησαν τότε εἰς θέαμα τοῦ ὁποίου ἡ φρικαλέα αἰσθησις οὐδέποτε θέλει ἐξαλειφθῇ ἐκ τῆς μνήμης αὐτῶν. Ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους εἶδον τὴν γῆν ἅπασαν σειομένην μετὰ τιναγμῶν ἐπαγόντων σκοτοδινίασιν, ἔπειτα κρότους φοβεροῦς, συγκρούσεις φρικαλέας, καὶ τέλος ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις τοῦ ἐδάφους, αἵτινες οὐδὲν σχεδὸν ἄφηταν ὀρθιον. Ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπανήρχοντο οἱ σεισμοὶ ἐπὶ μῆνας σχεδὸν συχνάκις.

Ἐν τῇ πόλει τῆς Μιτυλήνης αἱ πλεῖσται σχεδὸν οἰκίαι κατεστράφησαν· οἱ ἐπιζήσαντες αὐτόθι κατεγίνοντο ἐπὶ πολὺς ἡμέρας νὰ εὕρωσιν ὑπὸ τὰ ἐρείπια ἢ συγγενῇ ἢ φίλον ἀφανισθέντα (α). Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἀνευρισχόμενοι ἦσαν νεκροὶ φρικαλέως ἡχρωτηριασμένοι, ἢ σώματα καιρίως τετραυματισμένα· εἰς τὰ χωρία ἢ συμφορὰ ἦν ἐπίσης μεγίστη. Αἱ μεγάλαι τῆς Νήσου Κωμοπόλεις Καλλονή, Ἀγία Παρασκευή, Πέτρα, Μόλυβος, κλπ. ἀπὸ κοινοῦ κατέρρευσαν. Ὁ Κολομηδάδος γενικῶς ἐξηφανίσθη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων ἐν Μιτυ-

(α) Τραγικωτάτην λίαν παριστῶσι τὴν θέσιν τοῦ ἀξιολύμου Κυρ. Παναγ. Βασιλείου τότε, δε, τὰ δύο ἄρρενα ἀγαπητὰ αὐτοῦ τέκνα διὰ μιᾶς ἀπολέσας, φρενῆρης ὁ τάλας ἔνθεν κακῆθεν περιήρχετο, γράζων ἐπὶ ματαίῳ αὐτά.

λήνη καὶ τοῖς λοιποῖς τῶν Νήσων Μέρεσι ὑπολογίζεται τῶν μὲν πληγωμένων εἰς 600, τῶν δὲ φονευθέντων εἰς οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν 500.

Ἀμα ἠκούσθη ἡ λυπηρὰ εἰδήσις τοῦ δυστυχήματος πρῶτον ἔσπευσεν εἰς τὴν Νῆσον τὸ Ἰαλλικὸν ἀτμόπλοιον «Προμηθεύς»· κατόπιν ἔφθασε μετὰ τῶν ἀναγκαίων βοηθημάτων ἡ Πρωσσικὴ κανονιοφόρος «Ἀστραπή», ἥτις τὴν αὔριον ἀνεχώρησε φέρουσα εἰς Σμύρνην ὅσους ἠδύνατο ἐπιβάτας.

Αἱ ἐκ τοῦ φρικώδους καὶ καταστρεπτικωτάτου τούτου σεισμοῦ ἐπελβοῦσαι τῇ Λέσβῳ καταστροφαὶ τοὺς πάντας, εἶναι ἀληθές, συνεκίνησεν· ὅθεν ἀμέσως συνέδρυσαν συνεισφοραὶ πανταχόθεν· Κυθωνεῖς, Περγαμηεῖ, Μοσχονησιῶται, Σμυρναῖοι, Κωνσταντινουπολιταὶ κλπ. γενναίας ἐπεμψαν βοηθείας ἀνακουφίσάσας προσηκόντως τὴν δεινὴν καὶ ἀθλίαν τῆς Νήσου κατάστασιν· ὁ τότε ἐν Μιτυλήνῃ ὑποπρόξενος τῆς Ἑλλάδος Κ. Ι. Παπακωστόπουλος, συγκινηθεὶς μεγάλως ἐκ τῆς ἐπελθούσης συμφορᾶς ἐτηλεγράφησεν ἀμέσως εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, ἥτις ἔσπευσε δι' ἐκτάκτου ἀτμοπλοίου «ἡ Σαλαμηνία» νὰ στείλῃ ὑπὲρ τοὺς χιλίους σάκκους ἀλεύρου διανεμηθέντας πρὸς τοὺς παθόντας τῆς Μιτυλήνης καὶ τῶν περὶ ἑαυτὴν χωρίων. Ἡ δὲ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἅμα μαθεῖσα τὸ συμβάν, ἔσπευσε νὰ πέμψῃ δι' ἐκτάκτων ἀτμοπλοίων ἅπαντα τὰ χρειώδη ἐν ἀφθονίᾳ. Καὶ ἡ Α. Μ. δὲ ὁ τρισέβαστος ἡμῶν Ἀναξ ἐν τῇ πατρικῇ αὐτοῦ μερίμνῃ ὑπὲρ τῶν παθόντων, ἠδύοχησε νὰ πέμψῃ τὸν ἀρχίατρον Αὐτοῦ Μάρκον Πατᾶν, ὅστις ἀκάματον ἀληθῶς κατέβαλε δραστηριότητα πρὸς περιθαλψὴν τῶν παθόντων.

ΠΕΡΙΚΟΠΗ

ΕΚ ΣΠΟΥΔΑΙΑΣ ΤΙΝΟΣ ΠΕΡΙ ΛΕΣΒΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

γραφείσης ἀμέσως μετὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1867.

Ἡ Λέσβος ἥτις παρέχει τῷ φιλολόγῳ ἄφθονον ὕλην διὰ τοὺς πολλοὺς αὐτῆς συγγραφεῖς τῆς παλαιᾶς καὶ νεωτέρας φιλολογίας, ἥτις τέρπει συνάμα καὶ λυπεῖ τὸν ἱστορικὸν διὰ τὸ ποικίλον τῆς ἱστορίας της, ἥτις ἐγένετο τὸ ἔρμαιον τῶν αἰσχροκερδῶν ἕνεκα τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς πλούτου, παρέχει ἐπίσης ταῖς φυσικοῖς ἱστορικοῖς καὶ ἰατροῖς πολλὰ ἄξια παρατηρήσεως καὶ ἐξετασεως, διὰ τὸ περπινὸν αὐτῆς κλίμα καὶ διὰ τὰ πολλὰ καὶ ἄφθονα θερμὰ ὕδατα, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν παρημέληνται, ἄλλα δὲ εἰς ἱαματικὴν χρῆσιν ἐφηρμοσθησαν καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὡς τὰ τῆς Πύρρας, Ἐλαιοφόρου κλπ., κατῶς καὶ τὴν σήμερον, ὡς τὰ τῆς Θερμῆς, Λεσβορίου, Γέρας, Μολύβου κλπ.

Τὰ ὕδατα ταῦτα ρέοντα καὶ ἀναβρύοντα ἐκ διαφορῶν στομίων ἢ ὀπῶν κρατηροειδῶν, πλησίον καὶ μακρὰν τοῦ αἰγιαλοῦ εὕρισκομένων, ἀποδεικνύσι τὴν πλουτωνικὴν δύναμιν ἥτις πολλάκις ἔτεισεν, ἐκλόνησε καὶ διέρρηξε τὸ ἔδαφος αὐτῆς, καὶ κατὰ τὸν Στράβωνα ἐχώρισεν ἀπὸ τὴν ἀπέναντι μεγάλην ξηράν.

Οὐχὶ ἔλαττον τῶν θερμῶν πηγῶν παριστάνει καὶ ἡ ἡφαιστιογενὴς κατάστασις πολλῶν λόφων, κοιλάδων, καὶ ἰσως ὀρέων τῆς νήτου, τὴν καὶ βεβοίαν ἐκρηξιν ἡφαιστίου κρατήρος ἢ καὶ κρατήρων. Ἡ πρὸ 2100 περίπου ἐτῶν καταστραφεῖσα πόλις Ἀρίσθη, νῦν Παλαιόκαστρον, χειμένη εἰς τὸν μυχὸν τῆς πεδιάδος Καλλονῆς καὶ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ἴσσης, ἢ κατὰ μέρος καταστραφεῖσα καὶ καταποντισθεῖσα Πύρρα, παριστάνουσιν ἡμῖν ἤδη ὅ,τι ἤθελε τοῖς μεταγενεστέ-

ροισ παριστάνειν μετὰ 2000 ἔτη ἡ Μιτυλήνη, Ἀχυρῶν, Κολομηδάδος καὶ Ἀφάλων μὴ ἀνιδρυθῆσόμεναι· καὶ τέλος ἡ ἐξαφάνισις τῆς ἱερᾶς πόλεως Ἀγαμήδης, καὶ ἡ καταβύθισις τῆς νήσου Ἀντίσσης τρανῶς ἀποδεικνῦσιν ὅτι ἡ Λέσβος ὑπέστη μείονας καταστροφάς τῆς παρούσης, ἥτις ἐστὶν ὁμοία σχεδὸν ταῖς περὶ 112 καὶ 320 ἐτῶν γενομέναις ὑπὸ σεισμοῦ.

• • • • •
"Ὅλα λοιπὸν ταῦτα καὶ οἱ ἀλλεπάλληλοι σεισμοὶ βεβαι-
οῦσιν ὅτι τὸ ἡφαίστιον πῦρ ὑπάρχει ἀχμαῖον ὑπὸ τὴν νήσον.
Ζητητέον δὲ ποῦ ἀκριβῶς ἢ ὡς ἔγγιστα ὑπάρχει τὸ κέντρον
ἢ ἡ ἐστία τοῦ κεκρυμμένου ἡφαιστίου, ποῦ κυρίως διαδραμα-
ματίζεται, ἀνὸς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἡλεκτρισμός δι' ὁπῆς τινος
ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἡρεμεῦν ἡφαίστιον
πῦρ ἢ αὐτὴ ἡ λεγομένη πλουτωνικὴ δύναμις τῶν καυστικῶν
ὕλων καὶ μετάλλων, καὶ ἀνὸς τοῦ λοιποῦ ἐξῶμεν ταχέως ἢ
βραδέως ὁμοίους τοῦτον σεισμούς ἢ καὶ κρατῆρα τινά. Τοῦτο
ἐστὶν ἴδιον ἄλλου ἀνδρὸς ἐπιστήμονος· τὸ ἐφ' ἡμῶν λίαν δύ-
σκολον ἐστί.

• • • • •

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΟΙ ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ.

Ἡ Α. Μ. ὁ πρ. Ἀλεξανδρείας Κ. Κ. Καλλίνικος Σώμ. 10
Ἡ Α. Σ. ὁ ἄγ. Μιτυλήνης Κ. Κ. Μεθόδιος » 10
Ὁ τοῦ Σ. ἄγ. Μιτυλήνης ἐπίτροπος Ἀρχ. Παρθένιος » 1
Οἱ ΚΚ. Δ. Βερναρδάκης, Χ. Λαίλιος, Γ. Ἀριστείδης, Δ.
Σταυρίδης, Ἱ. Παυλίδης, Κ. Βουρνάζος, Ἀπόστολος Λουκά,
Ζ. Δ. Χ. Ἀλατζί, Π. Ζιρπίνης, Β. Μ. Μπῆνος, Μιχ. Παπάζο-
γλους, Β. Π. Κούμπας 4, Ι. Σβίλεριν, Cesar G. Pinto 2, Π.
Σιφναῖος, Δ. Ταταλιᾶς, Ἀθ. Σημανδίδης, Κ. Α. Κανδαρτζῆς,
Π. Μητρέλίας, Γ. Μαγουλή, Λουκάς Α. Λουκά, Δ. Θεοδωρίδης
ἱατρός 3, Δ. Ψακῆς, Εὐ. Βασιλείου, Ζ. Ἰωακῆμογλους, Ἐμ.
Τζανέλης, Δ. Κατζάνης, Θ. Μαρίνου, Β. Δοράκη, Β. Α. Κον-
δουνῆ, Γ. Μαμουλῆς, Θ. Φωτιάδης, Δ. Καψιμάλης, Δ. Βογζα-
τζῆς, Χ. Χ. Γιαννάκη, Ἀποστ. Μπαπούρης, Μιχ. Εὐστρατίου,
Φωτ. Ν. Καμβούρης, Α. Α. Πασιούρας, Ι. Π. Μυρογιάννης, Α.
Ἑβδομαδόπουλος, Γ. Ε. Κωστομύρης, Γ. Κωστομυριάδης,
Στρ. Σαρῆ Γιάννη, Δ. Δουκάκης, Ἐμ. Εὐστρατίου, Ἀντων. Κοκ-
κῶνης, Παναγ. Μιχαηλίδης, Α. Βασιλειάδης Γ. Τιργιακίδης,
Α. Μ. Μπαπούρης, Μαρῖνος Καμπούρης, Παναγ. Γρημάνης, Κ.
Σαράφης, Δ. Παλαιολόγου, Μ. Α. Κούμπας, Μ. Φωτίου, Σ. Φ.
Σιμωνίδης, Ἀντ. Μ. Μουζάλας, Μιχ. Εὐστρατίου, Μιχ. Χρι-
στοδουλίδης, Γεώργιος Σταματίου, Β. Σιτζάνης, Ι. Ζαννίδης,
Ἡλίας Γ. Λιαδέλης, Ἀδελφοὶ Γ. Φωτίου, Ἀδελφοὶ Κ. Χ.
Ἡλίας, Ἀδελφοὶ Ν. Γιανιέλη, Παναγ. Τάχτατζῆς, Ἀρις. Χαμ-

χούμης, Ι. Ν. Ταλέκου, Α. Β. Μουζάλας, Ἰγνάτιος Θεοδοσιά-
δης, Α. Δ. Κουτρούπης, Γιαννῆκος Β. Βοχλῆ, Δ. Π. Καμπᾶς,
Ν. Π. Μυρογιάννης, Ἀντ. Χλημήτζας, Παναγῆς Χ. Ἀποστο-
λέλλη, Μ. Φ. Ράλλη, Β. Τουλιάτος, Σ. Χ. Ἀνδρέα 2, Ν. Καλο-
γρίδης, Εὐρ. Χριστοδούλου, Θ. Δουβαλετέλης, Θ. Κ. Φινάλης,
Μ. Χρυσόπουλος, Χαρίλαος Πασιούρας, Ἀχιλ. Χ. Μαλιάκα,
Μ. Χ. Κουτρῆς, Γ. Γρηγοριάδης, Θεοφάνης Πέτρου, Ἰσίδωρος
Σακελαρίου, Κ. Μιχαηλίδης, Σ. Δ. Κουτρούπης, Σ. Ἰγγλιζέλης,
Πλάτων Μαυρικίδης, Δ. Γ. Γρημάνης, Γ. Χ. Ἑρμανουήλ, Γ.
Πρῆμος κλητῆρ τοῦ Ἑλλ. Προξενείου, Φ. Σιμωνίδης, Α. Κ.
Ἀδαλῆς Ι. Κυριακίδης, Εὐστρ. Ἐλευθερίου, Ἀριστ. Ἀνδρε-
άδης, Δ. Κατζακούλης, Π. Καγγάνης, Κ. Βελησάριος, Π.
Πελεκάνος, Π. Καρακούσης, Γιαννῆκος Μακαρονᾶς, Π. Χ. Μα-
λιάκα 2, Π. Γ. Σκαμπαβίας.

Αἱ ἀξιότιμοι Κυρίαι.

Μυρίνη Καρᾶ, Μαρῆ Π. Σκαμπαβία, Μελπ. Καρακούση,
Ἀφροδ. Κουσομύρη.

ΟΙ ΕΝ ΚΑΛΛΟΝΗ.

Ὁ Σεβ. ἄγ. Μηθύμνης Κ. Κ. Παῖσιος Σώμ. 20.

Ὁ τοῦ ἄγ. Μηθύμνης Πρωτοσύγ. Κ. Γαβριήλ, Σταῦρος Ἰατρός, Σ.
Χ. Ράλλης, Ἀρισείδης Ἀντωνιάδης, Ἀντώνιος Ι. Βαλταζῆκος.

ΟΙ ΕΝ ΜΟΛΥΒΩ.

Ιω. Κράλης 3, Δ. Σταυρίδης 2, Ἀριστείδης Κυριακοῦ, Σ.
Δοκάκης Ἰατρός, Κομνηνὸς Κράλη, Μιχ. Τζάνου.

ΟΙ ΕΝ ΠΕΤΡΑ.

Παναγ. Ἐλευθερίου, Γεώρ. Χ. Νικολάου, Ι. Δούκογλους,
Ἰγνάτιος Χ. Γιαννῆ.

ΟΙ ΕΝ ΒΑΤΟΥΣΗ.

Γ. Γῶγος Ἰατρός 10, Ι. Κοροβήνης 5, Α. Ἰωακεῖμ 2, Παυ-
λῆς Μαρζέλος 2, Ιω. Α. Παπᾶ 2, Ἀντώνιος Ν. Καναρέλης,
Γ. Ἀζτέρης, Γ. Γαβριλίδης ἱερεὺς 2, Ιω. Ἐμ. Μαρζέλου 2, Μ.
Γ. Ἰατρόπουλος 2, Ν. Μιχαήλ 2, Χαραλ. Σαραντίδης, Ἰγνάτ.

Παπαδόπουλος, Γ. Πανάγου, Γ. Δημητρίου, Μ. Κ. Πητζώνης,
'Αντωνάκης Σταυρῆ, Βασίλειος Νικολάου 2, Κ. Γεωργιάδης,
'Ιάκωβος 'Ανασσασιάδης 3, 'Αντώνιος Λουλοδόπουλος 2, Χρῆστος
Πέτρου, 'Εμ. Α. Πλάκα, Π. Χριστοδούλου, Μιχ. Θεολόγου.

Αἰ ἄξιότιμοι Κυρίαι.

Δεσποινού 'Εμ. Τάξη 2, Δεσποινού Ι. Προκοπιάδου 2, Δό-
μνηνα Μ. Ζαφυριάδου 2, 'Ελέγκω Γ. 'Αζτέρη, Καλυψώ Γ. Χιω-
τοπούλου.

ΟΙ ΕΝ ΤΕΛΩΝΙΟΙΣ.

Νικολάκης 'Αντωνίου 2, 'Ιω. Φωτιάδης, Χ. Παλλίδης, Β.
Θεοδώρου, Ι. Χ. Νικολάου, Νικόλ. Καρποζέλης, Θεολογ. Παλ-
λίδης, Θεοφιλ. Παλλίδης, 'Ιω. Παλλίδης, Περικλῆς Σαραντίδης
διδάσκαλος, Γρηγόριος 'Ιεροδιάκονος, Θ. 'Αποστόλου, Εὐαγ-
γελινός Γ. Μωραΐτης, Δοκάκης Δαθερνάρης, 'Αλέξανδρος Χ. 'Εμ-
μανουήλ, 'Ιω. Θεοδοσίου, 'Αρτέμης Φωτίου, 'Αντώνιος Μπήγου,
Νικόλαος Κωνστάντιος.

Αἰ ἄξιότιμοι Κυρίαι.

'Αθηνᾶ Πέτρου, Αἰκατερίνη Ράλλη, Παναγιστοῦδα Χ. Παλ-
λίδου, 'Αμερισοῦδα Χ. 'Αντωνῆ, Καταξενούλα Ι. Φωτιάδου,
Χρυσάνθη 'Ιωσήφ, 'Ελένη Γιανήκου.

ΟΙ ΕΝ ΕΡΕΣΣΩ.

'Αχιλλεύς Ι. Κούκκου 3, Γαληνός 'Εμ. Κούκκου 2, 'Αριστεί-
δης 'Εμ. Κούκκου, 'Αντώνιος Ν. Πασαδέλης 2, Δ. Θ. Τζανε-
τίδης, Ι. Βαλάκος Γερμανός 'Ιερεὺς, Βασίλ. Ι. Ζωγράφος, Συ-
μεών Ξενέλης, Μιχ. Σ. Τζανέτου.

ΟΙ ΕΝ ΠΑΡΑΚΟΙΛΟΙΣ.

Γεώργιος Εὐαγγελίδης 2, Π. 'Ιατρόπουλος 2, Α. 'Ιατρόπου-
λος, Νικόλαος Σταματιάδης, Εὐαγγ. Χ. Δημητρίου, Μιχαλῆς
Γρηγορίου, 'Εμ. Π. Βεργῆ, Βασίλειος Παναγιώτου, Μιχαλῆς Χ.
Σάββα.

ΟΙ ΕΝ ΑΓΡΑ.

Κλεάνθης 'Αποστολίδης, Λουκᾶς Μ. Σαχτούρης, Χαράλαμ-
4.

πος Γιαζητζής, Ἀριστείδης Γαβριήλ, Ι. Γαβριήλ Ξενοφών, Σπύρου, Χαράλαμπος Εὐαγγέλης, Ἀντώνιος Σ. Κατζαπής, Χ. Ιω. Ἐπίτροπος, Παπᾶ Νικόλαος, Νικόλαος Τζακνρέλος, Σταῦρος Μανδήλης, Βασίλειος Ἀχλαδέλης.

ΟΙ ΕΝ ΤΖΟΚΛΟΧΩΡΙΩ.

Χ. Καραντζήδης 2, Δημοσθένης Χ. Καραντζήδης, Δ. Καραμήτρος, Χ. Ἡλίας Γεωργίου, Ἡλίας Παπᾶ Μιχαήλ, Ἀνέστης Θεοδοσίου.

ΟΙ ΕΝ ΦΥΛΙΑ.

Γ. Σ. Καραγιαννόπουλος, Ἀντ. Γεωργιάδης, Σταῦρος Δανηλῶφ, Παπᾶ Ἰωάννης Βατούσιος, Χρυσόστ. ἱεροδιάκονος, Γρ. Κοπαράκκης, Δούκας Κωνσταντίνου, Χρ. Σ. Ἀναγνωστόπουλος, Δ. Εὐστ. Διβαδόπουλος.

ΟΙ ΕΝ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥῃ.

Κ. Ὑάκινθος, Χρ. Γ. Βαφειάδης, Γ. Πλάτων, Σ. Γ. Κουσβής, Γ. Νικολαΐδης.

ΟΙ ΕΝ ΦΤΕΡΟΥΝΤΑ.

Εὐαγγέλ. Παππαδόπουλος διδάσκαλος, Γ. Γιαυρής, Παπᾶ Σιδέρης Χίος.

ΟΙ ΕΝ ΧΥΔΕΙΡΟΙΣ.

Βασίλειος Φωτιάδης, Παπᾶ Ἀπόστολος, Παναγιώτης Γεωργίου, Παναγιώτης Χ. διδάσκαλος, Περικλῆς Μιχαλάκης, Ἰωάννης Ἀντωνίου.

ΟΙ ΕΝ ΑΝΕΜΩΤΙΑ.

Χ. Γεώργιος Χ. Εὐστρατίου, Χ. Ἰγνάτιος Χ. Εὐστρατίου, Παναγ. Μιχαήλ, Χρ. Χ. Γεωργίου, Σ. Μαλιόγλους διδάσκαλος.

Οἱ μ α θ η τ α ῖ.

Γεώργιος Δημητρίου, Παναγ. Ντέλιου, Εὐστράτιος Παρασκευᾶ, Δημήτριος Γεωργίου.

ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΔΕΣ ΛΕΣΒΙΟΙ.

Ἰωάννης Β. Τάξης 30, Ἀπόστολος Γ. Βαφειάδης ἱατρὸς 10,

Θρασύβουλος Γιάνναρος 20, Βασίλειος Γ. Τάξης 20, Γ. Κάμπερ 2, Ι. Καβιάδης Ιατρός 2, Όδ. Ίάλεμος 2, Π. Γώγος 2, Άβρ. Μαλιάκας 2, Ήλίας Μαλιάκας 2, Ν. Γ. Άγοραστός 2, Γ. Ι. Καψαλίδης 10, Γ. Κορκορής 2, Π. Α. Λαμνής 2, Γ. Γρημάνης 2, Ζ. Παλαιολόγου 5, Έμ. Ι. Μαλικίου 5, Ίωάννης Προκαπιάδης 5, Κωστής Σρατόπουλος 5, Μιχ. Α. Πλάκας 2, Μιχ. Παυλίδης 2, Γρ. Μ. Χανίδης 2, Δημ. Λουκίδης 2, Τεώρ. Οίκονομίδης 2, Π. Οίκονομίδης 2, Κ. Μ. Χιοτόπουλος 2, Παναλής Χ. Πέτρου 2, Μιχ. Γ. Ζαφειριάδης 2, Έμμανουήλ Χαδαράνης 2, Χαράλαμπος Μεταξάς 2, Ίγνάτιος Δ. Στρατέλης 2, Δημήτριος Δοκάκη 2, Μιχαήλ Πήπας 2, Παύλος Άργαλίδης 2, Παύλος Γεωργίου 2, Πανάγος Εύαγγελινού 1, Στρατής Μαλαθρόνης 2, Γρηγ. Καμπέρ 1, Άνδρέας Καρποζέλης 1, Μιλτ. Μ. Χιοιόπουλος 2, Μιχλῆς Δημ. Παπουτζῆ 1, Χαράλαμπος Κ. Κατζόνης, Βασίλειος Ριπανέλης, Π. Α. Ριπανέλης, Λουκῆς Ζαφειρίου, Πανάγος Χ. Ίωάννου 2, Π. Γ. Άζτέρης 1, Μιχ. Ν. Πασιάκος, Άλ. Δ. Παπαδόπουλος, Δ. Κάπας, Ίγνάτιος Γ. Κατζονίδης, Θεμιστοκλῆς Στρατόπουλος, Ίγνάτιος Στρατόπουλος, Εύαγγελινός Δ. Παπουτζῆ, Β. Γ. Ψώμος, Ι. Μανολέλης, Χ. Γ. Καπᾶς, Δοκ. Μαρζέλου, Στυλιανός Γ. Κατζονίδης, Παχαράκης Μιχαήλ, Μημῆκος Γρ. Ίατρόπουλος, Ίωάννης Έμ. Βογριούκος, Ίωάννης Έμ. Πιτζόνης, Ίωάννης Άντ. Πιτζόνης, Χαράλαμπος Ντελνολάνης, Δ. Ι. Κόβρας, Μάξιτρος Ν. Χρηστοφίδης, Ίωάννης Βαγριού, Λουκᾶς Ζαφειρίδης, Μιχλῆς Σπύρου Ζανέτου, Άντώνιος Μ. Ζανέτος, Π. Παλαιολόγος, Άριστείδης Στεργέλης, Γεώργιος Ροσόπουλος, Ήλίας Χ. Κρασᾶ, Νικόλαος Χ. Κρασᾶ, Γεώργιος Σαρακοστινός, Εύστράτιος Κωνσταντίνου, Άριστεδης Χαθαράνης, Γεώργιος Λουκίδης, Σωκράτης Άνδρέας, Α. Κ. Άράπογλους, Γ. Ζήννου Κουρκουρῆς, Εύαnthία Ζ. Κουρκουρῆ, Α. Α. Άλεξάνδρου, Ι. Δ. Πραϊδης, Τιμολέων Γ. Πάππης 2, Κ. Π. Έμμανουήλ, Άναστάσιος Νικολάου, Στέφανος Λογαρίδης, Βασίλ. Χαρασιός, Μηνᾶς Γ. Άσῆκης, Μιχ. Α. Βαρδί, Μ. Νικολαΐδης Χωλιού, Δημήτριος Φραντζῆ, Ζαννέτος Θεοχαρίδης, Γεώργιος Ράλλη, Θεοδόσιος Σόπα, Βασίλειος Γ. Κάλφα, Γεώρ-

γιος Ν. Χαθαράνης, Ἐμμανουήλ Ι. Κόβρα, Ιωάνν. Ἐμμανουήλ, Μιχ. Θεοφράστου Ζαννέτου, Ἀντώνιος Χ. Σταυρῆ, Θεμιστοκλ. Χ. Σταυρῆ, Νικόλαος Ιωάννου, Νικόλαος Ἰατρόπουλος, Ἰω. Βαγιού, Δ. Α. Ταβερνάρης 2, Νικόλαος Νυντελῆ Ὀλάνη, Βασίλειος Καλωνιατέλῃ, Μανόλης Εὐστρατίου, Γεώρ. Ι. Πλωμαρίτης, Δημήτριος Καραγεώργη, Γεώργιος Δ. Δαφνολέλλῃ.

Ὁ Σ. ἄγ. Νισσάβης Κ. Κ. Ἰγνάτιος Λεσβίος Σώμ. 10.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΙ ΞΕΝΟΙ.

Μ. Ν. Θαλασσινός, Χίος, Κωνσταντίνος Λοῖζου, Γεώργιος Ἠλίας Κρής, Ἀχιλλεὺς Στεφάνου ἐκ Βώλου, Λουρεντζός Γ. Κουμαριανός ἐξ Ἀνδρου, Β. Ἀλεξιάδης ἐκ Χάσκιοι, Γ. Κ. Μωυσιάδης.

ΟΙ ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ.

Ἰωσήφ Φωτιάδης 10, Γρηγόριος Βασιλακάκης 5, Μιχ. Χ. Δούκα 5, Ἰωσήφ Οἰκονομίδης 5, Γ. Εὐστρατιάδης 5, Δ. Γ. Βασιλακάκης 3, Δ. Γ. Βουγιούκας 5, Γ. Κοροβήνης 5, Μιχ. Σαραντίδης 5, Θθ. Φωτιάδης 5, Χρυσόστ. Παυλίδης 5, Γ. Μαλαμᾶς 2, Ἰω. Γιαλούρης 1, Γ. Νικολάου Γρασματοζῆς, Δ. Ν. Χρυστόφα, Ἀν. Κασιμάτης, Σοφοκλῆς Μαλίδης, Νικολ. Δανιήλ, Πέτρος Μισριλίδης, Εὐστρ. Ἐλευθεριάδης, Π. Γ. Πλάτων, Ἀλέξανδρος Κοκκῶνης, Πέτρος Δεσήπρης, Ἀλεξ. Κοκκοναμίδης, Ζαχ. Βαζιλάκης, Ἀντ. Βορέας, Μιχ. Τζιγκριδῆς, Ἰω. Μεϊμαρίδης, Ἐμ. Παπαδόπουλος 3, Ἰωάννης Καλφαδόπουλος Βατούσιος 5, Κ. Βαρβέρογλους, Μ. Γαβριηλίδης, Ι. Δ. Τζιρονίκος, Χ. Μακρόπουλος, Ἰω. Κυριακίδης, Μ. Κομνηνός, Γ. Δημητρίου, Κ. Κυπριάδης, Γεώργιος Φιλούκατζης, Ι. Σ. Ἀθανασιάδης, Π. Α. Σουριώτης, Γ. Ι. Π., Γεώργιος Παντόπουλος, Ι. Ἰωαννίδης, Δ. Κωνσταντίνου, Μ. Ἀντωνίου, Δ. Βαρδαξόγλους, Λεωνίδας Παπαδόπουλος, Π. Ψάλτης, Θεόδωρος Γ. Ψάλτης, Γεώργιος Π. Καμινάκης, Χρῆστος Δημητριάδης, Ἀριστείδης Ἀλεξίου, Νικόλαος Δημητριάδης, Ἀλέξανδρος Σπυρόπουλος, Δημήτριος Ζαφειριάδης, Ἀνδρέας Γεωργιάδης, Δημ. Χ. Δούκα, Γ. Ε. Δουκέλης, Νικόλαος Χ. Ἰωάννου, Γρηγόριος Ἀναγνωστόπουλος,

Ἀναγνώστης Ἀντωνίου, Παναγιώτης Χ. Ἰωάννου, Χρῆστος Ζαφειρίου, Γρηγόρ. Δημητρίου, Ι. Νικολάου,

ΟΙ ΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑ.

Χ. Δημήτρης Χ. Γαβριήλ, Παπᾶ Γαβριήλ πρωτοψάλτης, Δημήτριος Ψάλτης, Ἀντ. Π. Σταυρινού, Ἠλίας Ἀντωνίου, Χρῆστος Κράλη, Εὐάγγελος Βενάρδος, Χρῆστος Παπαδόπουλος, Γεώργιος Ταβερνάρης, Ἀντ. Ἰω. Παπάζογλους, Δ. Ἰω. Πιπάζογλους, Ἰγ. Ἰω. Παπάζογλους, Παῦλος Γαβριήλ, Γεώρ. Σοβατζόγλους, Ἰγνάτιος Κερεστετζής, Εὐαγγελινός Σαρόγλους, Νικόλαος Σαριγιάννης, Κυριάκος Σοφταδόπουλος, Ἐμ. Σοφταδόπουλος, Κωστ. Ἐμ. Κερεστετζής, Γρηγόριος Καραγιάννης, Θεόδωρος Μ. Κερεστετζής, Β. Θ. Πετράς, Νικολ. Φωτιάδης, Αχιμανός Κερεστετζής, Ἀντώνιος Πεζός, Γεώργιος Σ. Βακάλης, Νικόλ. Δ. Μυλωνάς, Μιχ. Η. Μιτυληναῖος, Κωστ. Δ. Ταβερνάρης, Εὐστρ. Κιλαϊδίτης, Ἠλ. Σκραπελίτης, Ἀθανάσιος Χ. Γεωργίου, Γρηγ. Ν. Καπουρέλης, Νικόλαος Ζιχαροπλάστης, Ι. Μ. Παπαδέλος, Γεώργιος Γιγιτζής, Ἀργ. Καραποστολίδης, Σταῦρος Λουκά, Δημ. Χ. Παρασκευᾶ, Ἠλίας Σοβατζής, Δημ. Καραμανόλης, Ἰω. Χριστόφ.

ΟΙ ΕΝ ΚΑΣΑΜΠΑ.

Α. Λεοντίδης, Μουράτιος Σωτηρίου, Ι. Βράσχος, Α. Α. Σουλιάδης, Χαρ. Εὐστρατίου, Ἰω. Πολίτης, Φιλ. Χαραλάμπους, Εὐστρ. Ξενοδόχος, Σταμάτιος Τυπάλδος, Στυλ. Κουλελόγλους, Δημ. Ζαφειρίδης, Ἰω. Κουρεὺς, Μιχ. Δουζόγλους, Γ. Δρανίτσας, Ἠλ. Ἀντωνίου, Κωνστ. Σαράτζης, Ι. Γ. Τζανετάκης, Ἐμ. Ἀθανασίου, Ο. Προδρομίδης, Α. Συμεωνίδης, Γ. Διαμαντόπουλος, Ν. Παναγιωτιάδης, Ν. Ἀναγνωστόπουλος, Παναγῆς Σταυρόπουλος, Κωστῆς Ἰωάννου, Μιχ. Σταύρου, Μουράτιος Διαμαντόπουλος, Χ. Ἰορδάνης.

ΟΙ ΕΝ ΑΔΡΑΜΗΤΕΙΩ.

Γ. Μ. Κέπετζη, Εὐστρατ. Καρατάσος, Ν. Σ. Σαλαδέλης, Ἠ. Παρπαγιάννης, Κλεάνθης Καμητζός, Σταῦρος Ν. Σιδηριώτης, Γεώργιος Σαράντου, Βασίλειος Περιδης, Εὐαγγέλης Πατζό-

πouλoς, Γεώργιος Κασικάλης, Κ. Καρα 'Ελευθερίου, Ε. Σαρῆ
Μαλῆ, Π. Κ. Μειμάρ, Πανταζῆς Σάββα, 'Ιω. Δημητρίου, Γεώργ.
'Αταλίδης, Γεώργ. Σεβαδόπουλος, 'Αθαν. Δαδιώτης, 'Αριστ.
'Ιατροῦ, 'Ελευθ. Μουριλέλης, Νικόλ. Δ. Χιοτέλης, Κυριάκος
Καπὰ Μαλῆ, Δημήτριος Παρῆ, Κωνσταντῖνος Φραγγούλης, Εὐ-
στράτιος Σπύρου, 'Ιω. Παπαδόπουλος, Κωνστ. Δημητριάδης,
Δανιὴλ Δ. Παπᾶς, Θεόφιλος 'Αθανασίου, Στυλιανὸς Χαβιαρίδης.

ΟΙ ΕΝ ΝΕΑΙΣ ΦΩΚΑΙΣ.

Συμεὼν Οἰκονομίδης, Κωνστ. Π. Μακκαρίου, Εὐστρατ. Δημη-
τρίου, 'Ιω. 'Αθανασίου, 'Ιω. Σταματίου, Γρηγόρ. 'Ιωαννίδης,
Θεοδόσιος Βαγιῶ, 'Αντώνιος 'Εμμανουήλ, Δημ. Νικολῆς, Θεό-
δωρος 'Αναστασίου, 'Ανδρέας Νικολάου.

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν λοιπῶν ἄξιοτίμων συνδρο-
μητῶν, ὧν τὰ ὀνόματα δὲν κατεχωρήθησαν, ἕνεκα τῆς τῶν
ἁγγελιῶν βραδύτητος.

Τὴν διόρθωσιν τῶν παρρημάτων ἐπαφίνομεν εἰς τὴν ἐπιεί-
κειαν τοῦ ἀναγνώστου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023262

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Εὐρίσκεται παρὰ τῷ ἐκδότῃ,
καὶ τιμᾶται 1½ τοῦ ἀργυροῦ μεδζιδιέ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ